

KNJIGA 32

KOLEKCIJA DRINJANIN

http://www.safaric-safaric.si/zds@@@/zds_ndh_drinjanin/2023-00_General_Drinjanin.htm

<http://www.hrhb.info/showthread.php?t=6983&page=1>

<http://www.hrhb.info/showthread.php?t=5135&page=32>

Tko je Maks Luburić, General Drinjanin?

Prikaz rezultata str. 601/872

Tema: Tko je Maks Luburić, General Drinjanin?

13-09-2015 16:43#621

Bobani

Stari lisac

Datum registracije

Jun 2013

Poruke

2,348

83 GODINE OD VELEBITSKOG USTANAKA (1931-2015)

Prije 83 godine u malom ličkom selu Brušane (u noći između 6. i 7. rujna 1932. godine), izvršena je akcija koja je dobila ime Velebitski Ustanak.

Kao uvod za opis ove akcije uzeti ću nekoliko podataka iz studije jednoga stranog povjesničara napisane na engleskom jeziku. Ovaj rijetki nepristrani stranac vrlo objektivno opisuje srbijansku strahovladu koja je dovela do ove akcije i dvije godine kasnije do atentata u Marseilleu.

U svojoj studiji povjesničar Christopher Clark kaže:

“Od početka 12. stoljeća pa sve do konca 1. svj. rata Hrvati su živjeli u političkom savezu s Mađarima.

Dinastija Trpimirovića je izumrla i Zvonimirova udovica kraljica Jelena pozvala je svoga brata Lazsla, kralja Mađarske, koji je kasnije proglašen svetcem, da postane kralj Hrvatske. Njegov vješt nasljednik Koloman “Ljubitelj knjige”, u dogovoru s Hrvatima, uspostavio je 1102. godine trajnu asocijaciju između ova dva susjedna naroda. Mađarski kraljevi, koje su Hrvati istovremeno birali za svoje kraljeve, priznavali su Hrvatsku kao zasebno kraljevstvo i nacionalni identitet njihove domene. Kroz čitavo vrijeme asocijacije Hrvati su zadržali sve slobodštine; baštinjenje svoje konstitucije, tradicije, jezika i svih drugih sloboda koje pripadaju jednom slobodnom narodu.

Tako je to manje više hodalo i poslije smrti posljednjega mađarskog kralja i stupanja u savez s Austrijom 1527. g., - sve do konca 1. svj. rata, kad su “pariški mirotvorci”, ne obzirući se na principe, američkoga predsjednika Woodrowa Wilsona, (posebno na 14. točku o pravima svakog naroda na samoodređenje) Hrvatsku, dijelove Mađarske i još neke druge teritorije strpali u novu tvorevinu “Kraljevinu Srba, Hrvata i Slovenaca”.

Revolucionarna opozicija toj kraljevini, koja je uspostavljena tzv. Pariškom mirovnom konferencijom u siječnju 1919. godine, nije iz početka bila organizirana od strane nezadovoljnih nesrpskih naroda strpanih u tu heterogenu državnu tvorevinu, nego od strane komunističke partije.

Ali, komunistička partija nije se bunila na postojanje te umjetne tvorevine, nego zato što je, po naredbi iz sovjetske Rusije, željela preuzeti vlast i u njoj uspostaviti boljševičku vlast.

Ranih 20ih godina narodi ogorčeni na srpsku dominaciju još nisu bili izgubili nadu da će unutar te konfederacije zakonitim putem i neprestanom borbom u beogradskom parlamentu uspjeti postići nekakav prihvatljiv stupanj autonomije.

Srpski vođe poput doživotnog vođe srpske centralističke Radikalne stranke, Nikole Pašića, bili su ne popustljivi u svojoj mašti o srbijanskoj veličini i odbijali su svaku ideju o bilo kakvom kompromisu koji bi Srbe pomakao s dominantne pozicije.

Komunistički pokret, kao neka vrsta glavne revolucionarne snage 20ih godina, sastavljen većinom od Srba, nije bio protiv državnoga jedinstva ili srpskoga unitarizma, nego protiv političkoga sustava koji je bio oprečan ideji sovjetskog modela komunizma.

U kapitalističkim sustavima komunisti automatski okreću u obrnutom pravcu od postojećeg poretka, ne samo u svojim ciljevima, nego i u svojim metodama, a pogotovo u duhu.

Ali, u zemlji Srba, tradicionalno sklonih nasilju, ipak se dogodilo ono nemoguće, da je u reakciji protiv nemilosrdnih i zlovoljnih Srba, domaći komunistički pokret bio, barem prividno, prožet humanizmom.

Komunistički vođa prof. Sima Marković, koji nije uspio spojiti marksizam s kršćanskim pravilima, prigrlio je indijsku filozofiju. On je navodno mrzio svako krvoproliće. On je, slijedeći filozofiju indijskoga pjesnika Rabindranatha Tagore, klasno ratovanje zamijenio teorijom mirne eliminacije svake napetosti radi čega ga je gnjevni mladi beogradski slikar, zagriženi komunist i boljševik Moše Pijade nazvao anarhistom.

Nu uza sav njegov navodni humanizam Sima Marković je ipak bio Srbin.

Kad je Jugoslavenska komunistička partija na petom zasjedanju Kominterne u Moskvi 1924. godine usvojila rezoluciju u kojoj je naglašeno ne samo da jugoslavenski komunisti trebaju likvidirati kralja Aleksandra, nego da na temelju stavke o "samoodređenju naroda" treba raspačati Jugoslaviju tako da Hrvatska, Slovenija i Makedonija postanu potpuno nezavisne države, Sima Marković je jadikovao nad, kako je rekao, "katastrofalnim posljedicama" koje će ta odredba prouzročiti nad komunističkom partijom Jugoslavije, u velikoj većini sastavljenom od Srba.

Kako znamo, od te rezolucije nije bilo ništa, jer komunisti, i poslije nekoliko pokušaja, nisu imali sposobnosti likvidirati Aleksandra, niti su željeli razbiti Jugoslaviju.

To će kasnije učiniti hrvatski ustaše." Tako piše ovaj strani povjesničar.

Nema sumnje da danas dobar dio hrvatskog pučanstva, osobito mlađi naraštaji, kako u domovini tako i ovdje u dijaspori, ne zna puno o tome što je ustvari bio Ustaški Revolucionarni Pokret, što mu je bio cilj i što je dovelo do njegovog osnivanja.

Za to ima više razloga. Prvi i najvažniji razlog su dezinformacije koje već više od 70 godina širi udružena velikosrpska i jugo-komunistička antihrvatska propagandna mašina čiji cilj je; demonizacijom svega što je hrvatsko obezglaviti, a potom uništiti nas Hrvate kao narod. I nisu oni jedini jer s njima su uvijek i tvorci one prve versajske i one posljednje Jaltanske Velike Srbije a.k.a. Jugoslavije.

Ali i dan danas, uz boljševike u Hrvatskoj, najgrlatiji i najuporniji su velikosrpski fašisti , baš oni čiji su neopisivi zulumu bili glavni i jedini uzrok što je došlo do osnutka ovoga pokreta.

Neopisive torture, pljačke, progoni, umorstva, sustavne likvidacije nedužnog pučanstva i divljačka bestijalnost primitivnog okupatora i njegovih pijuna u Hrvatskoj jedini su razlog za koji je osnovan Ustaški pokret.

Ovaj pokret nije slijedio doktrinu bilo čije ideologije ni bilo kojega “izma”, on je bio upaljač općenarodnog revolta protiv divljačke tiranije koja je čitav hrvatski narod bila dovela u bezizlazno stanje, očaj i mrak iz kojeg mu nije smjelo biti izlaza.

Za “civiliziranu Europu” to nije bio udruženi zločinački pothvat, nije bilo “Tribunala pravde”, nitko nije pozvan na odgovornost. Usprkos svim njihovim zločinima, svem njihovom barbarstvu, Francuzi iz milošte prema svojim mezimcima jednoj od glavnih ulica u Parizu daju počasni naziv “Avenue Piere 1Er de Serbie” (Avenija Petra I. od Srbije), koja i danas postoji.

Vjerujem da je većina slušatelja ovog programa upoznata s umorstvom hrvatskih zastupnika u srbijanskoj Skupštini 28. lipnja 1928., ali mnogima nije poznata golemost drugih srpskih zločina protiv hrvatskoga naroda. Vjerujem također da će biti i onih koji će reći da je to davna prošlost, ali možda će i oni jednoga dana

negdje naletjeti na onu izreku Oca Domovine Ante Starčevića:

«Tko ne razmišlja, tko ne prisposoblja prošlost sa sadašnjosti, taj ne vidi očita čudesa koja mu pod nosom bivaju» (Ante Starčević, 1867.)

PRIPREME ZA USTANAK

Poslije utemeljenja Ustaškoga Pokreta i prisilnog napuštanja domovine, po zapovijedi dr. Ante Pavelića hrvatski revolucionari su u Italiji i Mađarskoj

organizirali logore za vojničku izobrazbu i pripreme za neminovnu borbu protiv velikosrpske države Jugoslavije.

Svakoga dana u logore su pristizale nove grupe većinom mladih hrvatskih revolucionara koji su stizali ne samo iz domovine nego i iz mnogih država Zapadne Europe, a nekoliko i iz sjeverne i Južne Amerike.

Mnogi od njih postati će visoki časnici Hrvatskih Oružanih Snaga, a neki, poput Jure Francetića i Rafaela Bobana, legendarni vojskovođe.

Među vodećim vojnim instruktorima u logorima bili su bivši časnici u austrougarskoj vojsci dopukovnik Stjepan Duić, Narciz Jesenski i neki drugi.

Dopukovnik Duić bio je za vrijeme 1. svj. rata pobočnik felmaršala Luke Šnjarića

na ruskom frontu u Galiciji.

U ovim logorima, ovi vrsni časnici su u kratko vrijeme od običnih mladih hrvatskih seljaka i radnika izvježbali tri ili četiri satnije vrsnih ratnika koji će, kad za to dođe čas, povesti hrvatski narod na ustanak protiv omraženog okupatora.

Kako je jedan od najvažnijih pred uslova za svaki ustanak podrška naroda,

Glavni ustaški stan na čelu s Poglavnikom dr. Antom Pavelićem, odredio je da se izvrši jedan mali, pokusni, ustanak s ciljem da se ispita volja i spremnost naroda za budući sveopći ustanak za uspostavu Nezavisne Države Hrvatske.

Kada je ustanak planiran zaključeno je da radi jakih vojnih i žandarskih straža prebacivanje ljudi, oružja i drugog materijala potrebnog za tu svrhu, iz Zadra (koji je tada bio pod Italijom) nije moguće prebaciti kopnom, pa je određeno da se to učini preko mora. Nu I morski put od Zadra prema Velebitu čuvale su jake srpske straže, a povrh toga on je vrlo intrikantan i opasan za one koji ga ne poznaju. Povrh drugih uskih prolaza i plićaka tu je najpoznatiji i najzamršeniji plićak zvani Gaz, poslije kojega (ako ga se uspješno prođe), prije ulaza u Velebitski kanal, mora se proći kroz vrlo uzak tjesnac "Fortica" (tjesnac preko kojeg danas ide Paški most). Pa i ako ustaše uspiju sve to (po mrkloj noći) proći i preći Velebitski kanal što će ih dočekati na obali? Pa tko je za provedbu svega toga mogao biti bolji od "Pivca" koji je stotine puta po mrkloj noći svojim 'kajićem' ili 'bracerom' ovim plićacima i tjesnacima ispod nosa žandarima provezao 'škiju' i 'špirit'. Povrh toga, njega će na obali pod Velebitom dočekati njegova junačka majka Manda, sestre i rodbina.?

Velebit, čije su šume, špilje i gudure bile vrlo dobro poznate vođama ustanka bio je vrlo pogodan za skrivanje oružja, a pastirski stanovi po skoro nepristupačnim gudurama odlična skloništa. Povrh toga stanovništvo Lukova Šugarja bilo je ne samo etnički čisto hrvatsko, nego je bilo otvoreno antisrpsko i antijugoslavenko.

Nije suvišno napomenuti da je to svoje antijugoslavenstvo to moje rodno selo skupo platilo poslije završetka 2. svj. rata. Nije u njemu bilo kuće koja nije bila u crno ovita, tako da je danas skoro pusto.

Dakle, najprije ljudi i oružje prebačeni su brodicom "Anica" iz Zadra u Lukovo Šugarje (u mali zaljev Devčić Draga), a odatle u Velebit. U to doba moj pokojni otac bio je lugar u predjelu "Šugarska Duliba" na Velebitu, između L. Šugarja na jadranskoj obali i sela Brušane iza Velebita. Dok se oružje prebacivalo kroz Velebit, on je, pošto je kao lugar imao "legitiman" razlog biti u Velebitu, pazio na žandarske patrole koje su tuda krstarile. Krešimir Miron Begić u svojoj knjizi 'Ustaški Pokret' koja je izašla u Buenos Airesu, ukratko opisuje ovaj ustanak gdje spominje i sastanke moga oca s ustašama u Jurinoj Dragi na Velebitu.

Selo Brušane izabrano je za poprište ustanka iz više razloga. Prvo, zato što se u njemu nalazila žandarska postaja napučena srbo-crnogorskim četnicima pod zapovjedništvom zloglasnog Dušana Šušnjara koji su svojim divljačkim metodama, nasiljem svih mogućih vrsta došli do grla narodu u naseljima u Velebitu i oko njega. Da ne ulazim u detalje o samoj akciji u Brušanima, ipak potrebno je navesti da se te noći u Brušane skupilo nešto oko 250 ljudi koji su u povorci stupali cestom kroz selo, uz povike protiv velikosrpskih zlotvora i "Kralja Ciganina", te pjevali - 'Ustani bane', 'Ustaška se vojska diže' itd. Poslije eksplozije paklenog stroja koji je oštetiio prednji dio žandarske kasarne, ljudi su se razišli i otišli su svojim kućama. Odmah dok su sačuili da dolaze "ustaši", Dušan Šušnjar i njegovi "junaci" razbježali su se po susjednim kućama gdje su se skrivali dok su zarobljene ukućane držali pred oštricom bajuneta.

Smatrajući da bi u Brušanima mogao biti i koji izdajnik, te da bi ih tamo mogle dočekati jugoslavenske vojne i žandarske snage koje su bile razmještene u Zadarskom zaleđu, ustaše su se povukle, ne natrag preko Velebita prema L. Šugarju, nego o obrnutom smjeru prema selu Jadovno. Tu su u šumi htjeli prenoćiti, a ujutro bi krenuli kako bi se preko Dabara i Vrbanske Dulibe spustili prema Cesarici na moru zapadno od Karlobaga. Nu pošto je ipak došlo do izdaje od strane žandarskog doušnika Blaža Piščevića u Brušanima, žandari i vojska iz Brušana, Gospića, Medka i dugih mjesta, prije zore su stigli na Jadovno. Tu je došlo do borbe u kojoj je smrtno stradao Stipe

Devčić, koji nije bio član grupe ustaša; Ivan Devčić, Rafael Boban, Ventura Baljak i drugi) koji su stigli iz Italije, on im se pridružio kad su stigli u L. Šugarje. Nije poznato koliko je bilo poginulih ili ranjenih na drugoj strani, jer to je bila strogo čuvana tajna. Ipak, ustaše su se uspjele povući i prebaciti do Cesarice odakle su se čamcem prebacili na otok Pag, a odatle u Zadar.

Uvidjevši da se neće moći osvetiti samim ustašama razjarene velikosrpske žandarske i ostale četničke bande svom žestinom baciše se ne samo na one za koje su saznali da su sudjelovali u ustanku, nego na sve što je, po rodu i vjeri bilo hrvatsko. Počeše s racijama, batinanjima i ubojstvima u svim mjestima Like nastanjenim Hrvatima. Taj njihov zločinački pothvat ubrzo je poprimio tolike razmjere da ni uz svesrdnu pomoć svojih "srpskih" istomišljenika iz Like nisu imali dosta snaga da izvrše sve što im je bilo u planu pa im je "kralj ujedinitelj" iz Beograda u pomoć poslao 31. puk, elitnu jedinicu njegove Jugoslovenske vojske", koji je od ličkih Vlaha posrbica bio dočekan s cvijećem i ovacijama i stacioniran u pro- četničkim selima Medak, Divoselo, Čitluk i dr.. Nije se pitao jesi li si i zašto kriv. Dosta je bilo da nisi "Srbin". Nisu se rebra lomila samo onima koji su bili osumnjičeni za bilo kakvu vezu s ustašama, nego se batinalo i žive bacalo u bunare samo zato što si bio Hrvat. Samo da napomenem , u mome selu Lukovu Šugarju starog Matu Tomljenovića su toliko iskundačili da je ubrzo od tih ozljeda umro. Mladi Ive Tomljenović je godinama imao otekline na nogama od posljedica batinanja, a da i ne govorimo o onima koji su, ni krivi ni dužni, poslije strašnih batina poslani na dugoročno robijanje, kao Ivica Došen, Nikola Devčić Šintin, Pavao Devčić Lukićev i mnogi drugi.

Tako je onda bilo i takve su bile posljedice ovoga ustanka koji, ako baš nije imao nikakva drugog uspjeha onda je u ovome kraju na najvišu razinu uzdigao mržnju i prezir na neciviliziranog, divljačkog i omraženog okupatora i njegove domaće pomagače i u onima koji su do tada na sve bili ravnodušni. Ovaj ustanak imao je i jednu nepredviđenu vrlo lošu posljedicu. Naime, poslije uhićenja stvarnih i izmišljenih sudionika i simpatizera ovog ustanka mnogi Hrvati Like odoše na izdržavanje robije u Lepoglavu ili Srijemsku Mitrovicu gdje su bili izloženi komunističkom vrbovanju idola raznih Goldsteina, Mesića, Josipovića, Pusića i druge jugobande, crvenog čifuta, trockista-staljinista Moše Pijade. Ovaj prefrigani čifut, okorjeli boljševik kretenskoga izgleda, ne samo da je svojim dobro smišljenim bajkama o komunističkom raju na zemlji uspio zatrovati um nekim od preprostih seljaka kao što su bili Mile "Miško" Došen i njegov brat Stipić iz Rizvanuše pokraj Brušana, te Jerko Sudar "Gržaljev" iz Brušana i dr., nego i nekim od onih obrazovanih (već prije pomalo crvenih) poput Šime Balena "Slaninara" (u zatvoru je dobio taj nadimak zato što su mu njegovi u zatvor uvijek slali pakete s konadima slanine), i nekih drugih. Jerko Sudar je kasnije bio Titin visoki oficir, a Miško i Stipić Došen " narodni povjerenici", ubojice i pljačkaši par excellence . Drugu Moši je bilo lako "vaspitati" ovakve tipove jer prije svega, oni se ni nisu pridružili povorci u Brušanima iz domoljubnih pobuda, dok s onima kao što su bili Juco Rukavina, Polde Šuper i svi oni iz moga sela nije imao uspjeha. Nije mu pomoglo ništa, pa ni komunističko propagandno dijeljenje kruha na jednake komadiće među uznicima u ćeliji.

Žandarska batinanja nisu jenjavala. Nad hrvatskim selima Like haračili su razuzdani velikosrpski žandari i njihovi vlaški pomagači. Ali, tvrd bijaše naš

narod. Ono što se nije moglo javno, radilo se tajno. Ovdje ću opisati jedan događaj koji je jednom netko pokušao opisati u nekadašnjoj Vili Velebita ali, uz ostale šture detalje nije čak znao ni ime žandara o kome je tu bila riječ. Pošto se taj slučaj dogodio u mom mjestu, a moja obitelj i rodbina su u njega bili direktno ili indirektno umiješani, više puta sam slušao kad su moji stariji o tome pričali.

Negdje na zimu 1932. narednik Dušan Šušnjar u Brušanima naredio je jednom svom žandaru, Crnogorcu Vojinu Pejanoviću, da po nekom zadatku ide preko Velebita u Lukovo Šugarje. Taj put, ili bespuće, preko brda i dolina traje nekoliko sati i za one koji ga dobro poznaju. Toga dana Velebit je iznenada zasula snježna mećava. Pejanović se izgubio i nije se pojavio u L. Šugarju. Tragali su tu

zimu za njim žandari i njihov doušnik iz Brušana, povratnik iz Amerike Blaž “Blagoje” Pišćević, ali nisu imali nikakav uspjeha. Vlasti su potom raspisale nagradu od 30.000 dinara onome tko ga nađe. Negdje tek u proljeće 1933. stiže vijest da je moj tetak Nikola “Nikić” Milković pod “Pločom” ispod Bukovog Doca u Velebitu našao Pejanovićevo tijelo. Odmah su tu dojurili Šušnjar, Tomović i njihovi žandari i suradnici, među kojima je bio i “Blagoje” Pišćević.

Pokupili su Pejanovićeve ostatke i ne pitajući nikoga za dozvolu pokopali ih u naše katoličko groblje, uz blagoslov “srpskog” paroha iz Čitluka. Pošto uz Pejanovićevo tijelo nisu našli njegovu pušku, počeli su maltretirati Nikića pod sumnjom da ga je on ubio. Nu poslije premetačine i zlostavljanja nisu uspjeli saznati ni pronaći ništa, pa su zaključili da su Pejanovića ubile ustaše. Tek 1941., kad je nestala Jugovina, počelo se pričati što se zapravo s Pejanovićem dogodilo. Toga dana Nikić je navodno u Bukovom Docu nešto radio oko svoje ljetne pastirske kolibe. Od jednom iz mećave se pojavio žandar, uperio u njega pušku i zapovjedio mu da ga vodi k moru.

Kako sa svih dolaca i draga iz Velebita prema moru vode samo ‘kozji putovi’ koji se jedva primijete u strmom kršu, tako i iz Bukovog Doca vodi jedan od najstrmijih. Ovaj dolac se nalazi na jednoj visoravni koja je s južne strane vrlo strma i skoro neprohodna. Tu se nalazi jedna litica zvana “Ploča”, a put (neka vrsta grubih kamenih stuba) koje su seljaci još davno proklesali, većinom ušicama sjekire, naglo povrh nje skreće u desno. Onaj tko nije odatle i po lijepome vremenu, a kamoli u snježnoj mećavi, može vrlo lako mimoći taj zaokret i strmoglaviti pod liticu. Tu, pod tom liticom nađen je Vojin Pejanović. Kako se u svakome zlu nađe i ponešto smiješnoga, tako se i ovdje dogodilo. Poslije Pejanovićeve sahrane, pošto mu je bilo kasno preko Velebita ići natrag u Brušane (onda još nije bilo ‘Jadranske magistrale’ za Karlobag pa se moralo ići pješice preko Velebita) Blagoje Pišćević, koji je sebe smatrao nekom vrstom seljačkog pjesnika, došao je u našu kuću da bi prenoćio. Kako u ono vrijeme u seljačkim kućama nije bilo šporeta nego samo ognjište, Blagoje je tu sjeo na ‘tronožac’ i počeo smišljati prigodnu pjesmu u čast poginulog Pejanovića.

Tu je također sjedila moja pokojna baka Ika, tada već 85 godina stara. I naš “Blagoje” počeo sa svojom “poezijom”:

“Zakukala kukavica crna
U Lovćenu na vr’ ‘ednog trna.
Nije ono kukavica crna,
Nego majka Pejanović Voje
Ona traži milo dite svoje:
‘Đe s’ Vojine, milo janje moje?’
Traži Niko jarca izgubljena,
Nađe Voju, pade na koljena”.

Na to skoči baba Ika, pa mu otpraši: “Čekaj, čekaj ti zeru! Ne bi li ti to morda bilo bolje ‘vako ?

Traži Niko izgubljena jarca, pa un nađe mrtvoga magarca - sve ti vrag ljudi odnija, tebi i njemu.
Malo je ‘rvacki rebara polomija. Marš iz moje kuće !”

Na to Blagoje skoči i odjuri tražiti drugi konak.

Ovaj Blaž ili “Blagoje” (“počasno” ime koje je dobio od naroda radi suradnje s srpskim žandarima) bio je jedan od onih naših nepismenih bijednika koji su pošli trbuhom za kruhom u “svete zemlje” - Sjevernu i Južnu Ameriku, gdje su pod okrutnom čizmom bogatih kapitalista za najmizernije plaće crnčili po šumama, željezničkim prugama, kamenolomima i rudnicima. Tu su došli pod utjecaj komunističkih i velikosrpskih agitatora i izgubili i ono malo osjećaja (ako su ga uopće i imali) prema svome narodu. Radi te svoje nepismenosti, primitivizma i zaostalosti, a u puno slučajeva i

pokvarenosti, ovi, kao i oni koji su kasnije prošli školu tovariša Moše Pijade , vratiše se u svoj narod kao izdajice i kolaborateri okupatora, a mnogi od njih kao zločinci i ubojice svoje subraće kao što su kasnije bili sudionici u ovom ustanku; braća Miško i Stipić Došen, Jerko Sudar i dr.

Neovisno o svim pozitivnim i negativnim zaključcima o ovom ustanku, ne može se ipak pobiti činjenica da je on dobrano uzdrmao temelje Karađorđevićeve Jugoslavije i balkanskim opančarima dao na znanje da je blizu čas kad će morati brisati preko Drine ili će svoje zločinačke kosti ostaviti tu gdje su počinili tolike zulumе. Ako velikosrpski zločinci i njihov Aca Crnođorđević nisu tada još ozbiljno shvatili tu poruku, onda su zasigurno shvatili onu koja je dvije godine kasnije stigla iz Marseille-a.

Za Dom Spremni!

Ja sam Zvonimir Došen

13-09-2015 20:46#622

Bobani

Stari lisac

Datum registracije

Jun 2013

Poruke

2,348

Date: Sun, 13 Sep 2015 19:15:52 +0200

Subject: Re: Velebitski ustanak

<http://kamenjar.com/velebitski-ustanak/>

On Sun, Sep 13, 2015 at 6:52 PM, Annie Boban <froate@hotmail.com> wrote:

14-09-2015 03:03#623

Bobani

Stari lisac

Datum registracije

Jun 2013

Poruke

2,348

Iz Otporaševe torbe „MEMORANDUM” Hrvatskog Narodnog Otpora Charles-u De Gaulle-u
Pročitajte više na <http://kamenjar.com/memorandum-hrvat...u-de-gaulle-u/>, Kamenjar

14-09-2015 22:14#624

Bobani

Stari lisac

Datum registracije

Jun 2013

Poruke

2,348

DR. VLADKO MAČEK, HITLEROV REVOLVER I SPASAVANJE JUGOSLAVIJE

Milan • prije 2 godine, from: Kamenjar.com

"...Partizani su postali sastavni dio svakidašnjice; ...poput penicilina, televizije, gume za žvakanje i demokracije ...Sve je to produkt vremena, doba, epohe, ...prolazno kao i oblaci,...ali naš hrvatski narod ostaje ..."

general DRINJANIN u Okružnom Pismo: "OD RAKOVICE DO SIDNEY-A! 21.XI.1961.

Milan • prije 2 godine, from: Kamenjar.com

Revolver na stolu dra. Vladka Mačeka

dalje.com:

Član Delivuk (Milan Gabrić) 06.11.2011 16:31 h

Ustaše hapse dra. Vladka Mačeka. Paletkujući na internetu pronašao sam i ovo što me je uistinu iznenadilo. Iznenadilo me je ko jedna povijesna činjenica koja je nama Hrvatima malo ili nimalo poznata.

HRVATSKA I USTAŠTVO (41)

Mnogo puta smo rekli, da nam je teško govoriti i pisati istinu. Sada velimo: teško nam je već više šutjeti. U pohodu za slobodu, idemo sa Istinom, pa šta god dragi Bog dao i sreća junačka!, kaže Vjekoslav Maks Luburić, general DRINJANIN.

Piše: general DRINJANIN

" OBRANA " br. 28. 1965 godine

Njemačko odlikovanje i po Hitleru poklonjeni revolver na noćnom ormariću dra. V. Mačeka.

Dugi niz godina emigrantskog života, te izvanredne prilike u kojima sam živio tako rekuć od najranijeg djetinjstva - naučile su me, da se u životu ne treba nikad i ničemu previše čuditi. Sjećam se, da je jednom Poglavnik, kada nas je došao posjetiti na Janka Pustu, dao jednu dobru definiciju normalnih i abnormalnih stvari, te ludi i pametni ljudi. Kad su se, naime, neki tužili da je Kopčinović ("pobočnik Staniša") lud, jer je činio stvari, koje jedan normalan čovjek ne čini, Poglavnik je rekao: " Pa jest, izgleda malo lud, ali drugi, koji nas osmatraju, to isto tvrde za nas, jer sasvim normalni ljudi bave se unosnijim poslovima, zarađuju, vesele se i odmaraju se, a mi, koji se bavimo ovakvim poslovima, ne možemo biti drugo nego abnormalni!"

Ta je definicija meni mnogo puta pomogla snaći se među ljudima i djelima, koja nisu uvijek izgledala podpuno normalnim. A kada je negdje doza "abnormalnosti" bila prevelika, onda smo znali i ne znam zašto, reći: nemoj pretjeravati (u šali se reklo "priječeraovati").

Stigli smo u Kupinec s jednom kolonom Ustaša Narodne i Obrambene službe, te, prema unaprijed predviđenom planu, osigurali okolicu, opkolili Mačekov dvor i zvali na vrata. Bila je rana zora, svi su još spavali, osim našeg tajnog kolaboratora, koji je obavljao diskretnu nadzornu službu i dao nam nacrt Mačekova dvora i imanja. On nas je čekao.

Nastalo je bilo u kući komešanje i na kraju su nam otvorili. Predstavio sam se i rekao, da dolazim s pismenim nalogom od zapovjednika Ustaške Nadzorne Službe i Glavnog ravnatelja za javni red i sugurnost, Eugena Kvaternika. Nakon kraćeg vremena uveli su me u sobu, gdje je spavao dr. V.

Maček. Njemu sam se predstavio i pokazao mu pismeni nalog.

U istom je stajalo, da se ima pretresti dom dra. V. Mačeka, u potrazi za eventualnim tajnim spisima, te da se, po odredbi Poglavnika, daje nalog za internaciju dra. V. Mačeka, koji trebam ja osobno sprovesti u djelo.

Sada počima iznenađenje. Najprije zato, jer među prvim riječima, koje je izrekao dr. V. Maček, bile su - da nas je očekivao. I drugo, veliko iznenađenje, na njegovom noćnom ormariću, na lijevoj strani kreveta, bila je jedna otvorena škatulja, u kojoj se vidjelo jedno blistavo njemačko odlikovanje sa vrpcom. To je bilo jedno od onih povećih odlikovanja, koje se na širokoj vrpci vješalo oko vrata ministara i drugih važnih osoba. Pa ne samo da sada ne znam kakve je vrsti bilo to odlikovanje, nego ni onda se nisam podrobnije zanimao.

Kraj spomenute škatulje bila je jedna druga, isto tako otvorena škatulja i u njoj jedan "Walter" revolver! Na škatulji i na revolveru bilo je urezano, da mu je to poklonio njemački Fuhrer, u ime prijateljstva prema njemačkom Reichu, ili nesto slično. ([Nezaboravimo jednu stvar ovdje spomenuti da je Hitlerova Njemačka podržavala Mačekovu i srpsku kraljevsku Jugoslaviju, moja opaska](#)). Bilo je spominjano ime Goering-a, nu ne znam dali je to bila fabrikacija Herman Georing, ili mu je to maršal Goering, kao veliki prijatelj Jugoslavije, na poklon dao.

([Dozvolite mi ovdje navesti šta o tom "revolveru poklonu" kaže Marko Markovic u svojoj knjigi " JURE I BOBAN, Povijest Crne Legije"](#), str. 34.

"... Treba podsjetiti da je Mađarska četiri mjeseca prije njemačkog napada na Beograd s Jugoslavijom sklopila Ugovor o trajnom prijateljstvu, a Hitler ju je prisiljavao da sudjeluje u napadu na svog južnog susjeda, za uzvrat joj nudeći teretorijalne ustupke. Pod njemačkim pritiskom Mađari su se morali predomisliti. Na sjednici vlade 1 travnja 1941. odlučili su napasti Jugoslaviju. Formalni izgovor našli su u očekivanju da će se napadom Njemačke na Jugoslaviju Hrvatska odcijepiti i da tim činom Jugoslavija prestaje postojati, a time prestaje važiti ugovor o vječnom prijateljstvu tih dviju država.

Dva dana nakon te sjednice grof Tellkey, predsjednik mađarske vlade, počinio je samoubojstvo. O tom činu Maček je u "Memoarima" zapisao: "Ribbentropov posebni izaslanik Maletke posjetio me poslije podne 3 travnja 1941. i donio mi poruku da je dozrela stvar odcjepljenja Hrvatske od Srbije i ponudio mi da u tim stvarima surađujem s Nijemcima. Ja sam mu rekao da je odcjepljenje moguće samo ratom i da zato na toj stvari neću raditi ništa, ([Sada se može vidjeti kakvog predsjednika HSS-a je imala, koji je svim silama htio spasiti Jugoslaviju, i tako, svojim nedržavotvorno hrvatskim stavom, uveliko dopriniosio razdor među Hrvatima, koji je išao na ruke i četnicima i partizanima. Sada se olako može shvatiti odluka hrvatske državne vlade za Mačekovo hapšenje i internacija, opaska Otporaš](#)), nego ću sve svoje sile uložiti u to da spriječim rat. Zamolio sam zato neka saopći Reibbentropu da nema smisla sa njemačke strane navijestiti Jugoslaviji rat, jer se proglašenjem kraljeve punoljetnosti i sastavom nove vlade ([u kojoj je i dr.V.Maček bio u spašavanju srpske kraljevske Jugoslavije, opaska Otporaš](#)) ništa nije promijenilo. Uvjeravao sam ga da nitko u cijeloj Jugoslaviji, osim nešto nedozrele mladeži u Beogradu, ne želi rat. To je bila istina prema onome što su me Košutić i Šutej bili izvijestili. Maletke mi je rekao da vrlo žali što nije kod mene naišao na očekivani odaziv, ali je nadodao da će on moje mišljenje o besmislenosti rata protiv Jugoslavije vjerno reproducirati na nadležnom mjestu. Na rastanku mi je Maletke ostavio kao uspomenu nabijenu 'pištolu". Ja sam mu se najuljudnije zahvalio na predanom mi "daru", ali sam shvatio značenje ..."

[Dali je general Drinjanin kada je pisao svoja sjećanja na dra. V. Mačeka znao za njegove](#)

"Memoare" u kojima se otkriva tajna "revolvera" na ormariću u spavaćoj sobi dra. Mačeka, kojega je on, general Drinjanin, pronašao, teško je reći. Otporaš)
Posljednje uređivanje od Bobani : 14-09-2015 at 22:19

15-09-2015 20:35#625

Bobani

Stari lisac

Datum registracije

Jun 2013

Poruke

2,348

POČETCI LOGORA JANKA PUSZTA U MAĐARSKOJ (prvi (1) dio)

U nastavcima ću iznijeti vrlo važna saznanja o Logoru Janka Puszta za koja se prije nije znalo. Maks Luburić je pisao o tome u svojim uspomenuama: **Povodom smrti Vladka Mačeka, Obrana 2964/1965**. Vrijedno pronaći i pročitati. Mile Boban. Otporaš.

[PODRAVINA Volumen 11, broj 21, Str. 47 - 56 Koprivnica 2012. Podravina 47](#)

[VLADIMIR ŠADEK - LOGOR JANKA-PUSZTA I RAZVOJ USTAŠKE ORGANIZACIJE LOGOR JANKA-PUSZTA I RAZVOJ USTAŠKE ORGANIZACIJE U PODRAVINI DO 1934.](#)

[MILITARY CAMP OF JANKA-PUSZTA AND DEVELOPMENT OF CROATIAN ORGANIZATION "USTASHE" IN PODRAVINA REGION BY THE YEAR 1934](#)

[Vladimir ŠADEK Primljeno / Recieved: 15. 3. 2012.](#)

[Koprivničko-križevačka županija, Koprivnica Prihvaćeno / Accepted: 20. 5.](#)

[2012. \[vladimir.sadek@kckzz.hr\]\(mailto:vladimir.sadek@kckzz.hr\) Rad ima dvije pozitivne recenzije](#)

[Pregledni rad / Review](#)

[UDK / UDC 343-819.7 \(475.5 Janka-Puszta\)](#)

SAŽETAK

U vrijeme diktature kralja Aleksandra u Podravini se formirala jedna od najznačajnijih ilegalnih ustaških organizacija. Veliku ulogu u tome imao je velik broj dvovlasnika koji su svakodnevno prelazili granicu budući da su imali posjede u Mađarskoj. Blizu granice s mađarske strane, kod Nagykanizse, formiran je ustaški logor Janka-puszta u kojem se provodila vojna obuka i iz kojeg su ustaše organizirale terorističke akcije u Jugoslaviji. Djelovanjem ustaša iz Janka-puszte značajnije se razvila ustaška mreža u Prekodravlju i kod Đelekovca, dok je prije formiranja logora Janka-puszta ustaška emigracija najviše djelovala preko granice kod Ferdinandovca. Nakon Velebitskog ustanka 1932. Podravina je postala teritorij od najveće važnosti za provođenje ustaških terorističkih akcija u Jugoslaviji. Ustaške organizacije u Podravini raspale su se nakon izdaje Stjepana Petrovića iz Hlebina, nakon čega je na robiji završio velik broj Podravaca. Trojica ustaša iz Janka-puszte, od kojih su dvojica bili Podravci (Mijo Kralj i Ivan Raić), bili su uključeni u izvršenje atentata na kralja Aleksandra u Marseilleu 1934.

Ključne riječi: ustaše, Janka-puszta, Podravina, dvovlasnici, terorističke akcije

Key words: Ustaše, Jankapuszta camp, Podravina, dual landowners (in Croatia and Hungary), terrorist actions.

U knjizi Političke stranke u Podravini 1918. – 1941.1 u nekoliko poglavlja djelomično sam obradio razvoj ustaško-domobranskog pokreta na tom području. Dodatnim istraživanjem građe u Hrvatskom državnom arhivu došao sam do novih podataka o djelovanju ustaša na područje Podravine, koji će

biti objavljeni u knjizi Ustaše i Janka-puszta: Prilozi o djelovanju logora Janka-puszta i razvoju ustaško-domobranskog pokreta u Podravini za vrijeme monarhističke Jugoslavije. U ovom radu pokušat ću dati kraći prikaz razvoja ustaškog pokreta na mikro prostoru kotara Koprivnica i Đurđevac. Dijelom ću se osvrnuti i na rad ustaške emigracije u mađarskoj Podravini, a prije svega u logoru Jan-ka-puszta, koja je snažno djelovala na razvoj ustaške organizacije u Podravini.

Fenomen ustaškog pokreta na području gornje Podravine za vrijeme Kraljevine Jugoslavije nedovoljno je istražen, te toj temi imamo manjak objavljenih radova. Zbog burnih događaja koji su se na ovim prostorima u međuratnom razdoblju odvijali smatram da ih je važno opisati.

1 Vladimir ŠADEK, Političke stranke u Podravini 1918. – 1941., Koprivnica, 2009.
 Podravina PODRAVINA Volumen 11, broj 21, Str. 47 - 56 Koprivnica 2012.48
 VLADIMIR ŠADEK - LOGOR JANKA-PUSZTA I RAZVOJ USTAŠKE ORGANIZACIJE
 Posljednje uređivanje od Bobani : 15-09-2015 at 20:51

15-09-2015 20:42#626

Bobani

Stari lisac

Datum registracije

Jun 2013

Poruke

2,348

POČETCI LOGORA JANKA PUSZTA U MAĐARSKOJ (prvi (2) dio)

U nastavcima ću iznijeti vrlo važna saznanja o Logoru Janka Puszta za koja se prije nije znalo. Maks Luburić je pisao o tome u svojim uspomenuama: **Povodom smrti Vladka Mačeka, Obrana 2964/1965.** Vrijedno pronaći i pročitati. Mile Boban. Otporaš.

PODRAVINA Volumen 11, broj 21, Str. 47 - 56 Koprivnica 2012. Podravina 47
 VLADIMIR ŠADEK - LOGOR JANKA-PUSZTA I RAZVOJ USTAŠKE ORGANIZACIJE
 LOGOR JANKA-PUSZTA I RAZVOJ USTAŠKE ORGANIZACIJE U PODRAVINI DO 1934.

MILITARY CAMP OF JANKA-PUSZTA AND DEVELOPMENT OF
 CROATIAN ORGANIZATION "USTASHE" IN PODRAVINA REGION BY THE YEAR 1934

Vladimir ŠADEK Primljeno / Recieved: 15. 3. 2012.

Koprivničko-križevačka županija, Koprivnica Prihvaćeno / Accepted: 20. 5.

2012. vladimir.sadek@ckkzz.hr Rad ima dvije pozitivne recenzije

Pregledni rad / Review

UDK / UDC 343-819.7 (475.5 Janka-Puszta)

U pograničnom području Podravine živio je velik broj dvovlasnika koji su imali svoje posjede i na mađarskoj strani. Dvovlasnici su svakodnevno prelazili granicu kako bi odlazili na svoje posjede, pa su stoga bili idealni za prenošenje informacija i raznih ilegalnih materijala preko granice. Ustaška emigracija je nastojala ovu činjenicu iskoristiti za ostvarenje svojih ciljeva. I konfiguracija terena u Podravini bila je idealna za ilegalnu komunikaciju preko granice. Posebno se to odnosi na suhozemnu granicu u Prekodravlju i dijelom kod Ferdinandovca, gdje granicu između Jugoslavije i Mađarske nije označavao prirodan tok rijeke Drave.

Političke prilike u Podravini dvadesetih godina nisu bile naklonjene ideji beskompromisne i radikalne borbe za hrvatsku samostalnost, jer stanovništvo je u velikoj većini bilo naklonjeno

umjerenijem Radićevom HSS-u. To potvrđuju i rezultati izbora u na području kotareva Đurđevac i Koprivnica

1920., 1923. i 1925. HSP je tada u ta dva kotara prosječno ostvarivao rezultat od oko 1 posto, a Radićevci u đurđevačkom kotaru iznad 90% i koprivničkom iznad 75%.²

Kasnije je situacija bila nešto drukčija zbog burnih reakcija na HSS-ovo koaliranje s radikalima. Ulaskom u drugi Hrvatski blok HSP-u je porasla podrška među stanovništvom, što se očitovalo u izbornom rezultatu spomenute 1927. kad na parlamentarnim izborima u Kotaru Koprivnica dobiva 20%, a u Kotaru Đurđevac oko 12%. Ovo frankovačko političko „buđenje“ u Podravini dobilo je dodatnu dimenziju nakon atentata na hrvatske zastupnike u Beogradu, te proglašenja diktature Kralja Aleksandra.³

VAŽNOST PODRUČJA KOD FERDINANDOVCA I FORMIRANJE LOGORA JANKA-PUSZTA

Nakon proglašenja diktature Kralja Aleksandra vođa frankovaca Ante Pavelić otišao je u inozemstvo gdje se nametnuo kao vođa političke emigracije, koja je 1930. formirala organizaciju „Ustaša, hrvatska revolucionarna organizacija“ (UHRO).⁴ Ustaška emigracija operativno je prema Kraljevini

Jugoslaviji djelovala preko svojih centara u Italiji i Mađarskoj, a njihovo najznačajnije područje djelovanja iz Mađarske bila je Podravina.⁵ Velike zasluge u tome imao je Pavelićev suradnik i tajnik

HSP-a Gustav Perčec. On je naime imao posjed uz Dravu kod Ferdinandovca, gdje je prije diktature iznajmljivao čamce za ribolov, ali i često kontaktirao s Mađarima.⁶ Nakon odlaska u emigraciju upravo je on dobio zadatak da rukovodi akcijama iz Mađarske prema Jugoslaviji. Sredinom 1929. već je počeo organizirati osposobljavanje operativaca za terorističke akcije u Kraljevini SHS.⁷ Područje kod Ferdinandovca emigrantima je nakon toga postalo ključno za prebacivanje ljudstva i materijala preko granice.

Najvažniji Perčecovi ljudi u pograničnom području kod Ferdinandovca bila su tri brata Domitrović. Ivan i Bela Domitrović živjeli su u pograničnom području s mađarske strane te su bili u kontaktu s dvovlasnicima, a surađivali su i s mađarskom obavještajnom službom. Mreža ustaških suradnika stalno se širila pa je samo na području Ferdinandovca i Novog Virja bilo 25 osoba koje su prelazile Posljednje uređivanje od Bobani : 15-09-2015 at 20:52

15-09-2015 20:48#627

Bobani

Stari lisac

Datum registracije

Jun 2013

Poruke

2,348

POČETCI LOGORA JANKA PUSZTA U MAĐARSKOJ (prvi (3) dio)

U nastavcima ću iznijeti vrlo važna saznanja o Logoru Janka Puszta za koja se prije nije znalo. Maks Luburić je pisao o tome u svojim uspomenuama: **Povodom smrti Vladka Mačeka, Obrana 2964/1965.** Vrijedno pronaći i pročitati. Mile Boban. Otporaš.

PODRAVINA Volumen 11, broj 21, Str. 47 - 56 Koprivnica 2012. Podravina 47

**VLADIMIR ŠADEK - LOGOR JANKA-PUSZTA I RAZVOJ USTAŠKE ORGANIZACIJE
LOGOR JANKA-PUSZTA I RAZVOJ USTAŠKE ORGANIZACIJE U PODRAVINI DO 1934.**

**MILITARY CAMP OF JANKA-PUSZTA AND DEVELOPMENT OF
CROATIAN ORGANIZATION "USTASHE" IN PODRAVINA REGION BY THE YEAR 1934**

Vladimir ŠADEK Primitljeno / Received: 15. 3. 2012.

Koprivničko-križevačka županija, Koprivnica Prihvaćeno / Accepted: 20. 5.

2012. vladimir.sadek@kckzz.hr Rad ima dvije pozitivne recenzije

Pregledni rad / Review

UDK / UDC 343-819.7 (475.5 Janka-Pusztá)2 Isto. 3 Isto.

4 Djelovanje Ustaško-domobranskog pokreta za vrijeme monarhističke Jugoslavije detaljno je obrađeno u knjigama: Mario JAREB, Ustaško-domobranski pokret od nastanka do travnja 1941. godine, Zagreb, 2006.; Bogdan KRIZMAN, Ante Pavelić i ustaše, Zagreb, 1986.

5 O aktivnostima ustaša u Italiji i odnos te zemlje prema ustašama govori se u knjizi: James J. SADKOVICH, Italija i ustaše 1927. - 1937., Zagreb, 2010.

6 Željko, KRUŠELJ, U žrvnju državnog terora i ustaškog terorizma, Koprivnica, 2001. Dokument 13, str. 19-25 i 60-61.

7 KRIZMAN, Ante Pavelić, str. 59-60. ; JAREB, n. dj., str. 215-246. ; Mladen COLIĆ, Takozvana Nezavisna Država Hrvatska, 1941., Beograd, 1973. str. 24-46.

PODRAVINA Volumen 11, broj 21, Str. 47 - 56 Koprivnica 2012. Podravina 49

VLADIMIR ŠADEK - LOGOR JANKA-PUSZTA I RAZVOJ USTAŠKE ORGANIZACIJE

granicu i prenosile oružje, eksploziv i promidžbeni materijal, te vršile razne zadatke. Sve akcije na tom području koordinirao je pak Ignac Domitrović.⁸

Jedna od većih akcija provedenih preko punkta Ferdinandovac - Špinac bilo je miniranje pruge kod Vrpolja 22. travnja 1930. radi napada na vlak koji je u Beograd prevezio poklonstvenu delegaciju bivših predstavnika HSS-a, koji su nakon proglašenja diktature prešli na stranu režima.⁹

Perčec je u ljeto 1931. posredovanjem mađarskih vlasti uzeo je u zakup posjed Janka-pusztá, pod lažnim imenom Emil Horvath. Posjed Janka-pusztá ili Jankovac bio je smješten uz granicu Mađarske i Jugoslavije, kod mjesta Murakeresztúr i Belezna u kotaru Csurgo, te se prostirao na 242 jutra zemlje. Sam logor nalazio se na uzvisini, u njemu su bile smještene dvije zgrade, dok se zemljište sastojalo od polja i šume.¹⁰

Emigranti su se u Janka-pusztá preselili u listopadu 1931., no logor do kraja 1931. nije funkcionirao kao tipičan centar za obuku. Najprije je tamo bilo smješteno 15-20 emigranata, bjegunaca iz Jugoslavije, koji su radili na poljoprivredi. Osim Perčeca, prvi stanovnici Janka-puste bili su Stjepan Petrović, Marijan Mađerić, Dragutin Sikirica i Ivan Mraz iz Hlebina. Oni su u Mađarsku pobjegli zbog izbjegavanja vojne obveze i nezadovoljstva stanjem u Kraljevini Jugoslaviji, te u potrazi za poslom. S obzirom na to da je područje logora bilo neuređeno, prvi stanari radili su na čišćenju, preuređenju zgrada i pripremanju za smještaj i život budućih stanovnika.¹¹

Bivši austrougarski potpukovnik i važan ustaški dužnosnik Ivan Perčević kasnije je kazao da je Perčec nakon dolaska u logor primijetio da ima premalo ljudi za obrađivanje zemlje na imanju koje je zakupio, te je stoga nastojao povećati broj stanovnika Janka-puszte. U početku je ciljao na

emigrante koji su se već nalazili u Mađarskoj i dvovlasnike s hrvatske strane te su ljudi isprva u logor dolazili isključivo iz ekonomskih razloga, nipošto političkih, a tek se kasnije logor postupno pretvarao u sjedište s političkim i vojnim ambicijama.¹²

Od bijega četvorice spomenutih Hlebinaca u Mađarsku pa nadalje postojala je cijela procedura kako su emigranti primani, provjeravani i najzad novačeni za Janka-pusztu. Bjegunci preko Prekodravlja koji nisu imali saznanja o logoru najprije bi se trebali javiti policiji i reći da žele ući u službu Gustava Perčeca. Nakon što bi prošli saslušanje, vlasti bi ih predale Perčecu ili njegovim ljudima, koji bi ih odveli do logora Janka-puszta. Naravno, sve ovo podrazumijeva i činjenicu da se na bjeGUNCE ne posumnja da su jugoslavenski špijuni ili komunisti. Perčecovi novaci potom bi dobili lažna imena i dužnosti.¹³

Nakon što je logor pripremljen za rad počela je obuka bez oružja, no bilo je to samo teoretsko predavanje. U to početno vrijeme emigranti su radili na gospodarskim poslovima, plaću nisu dobivali, a spavali su u zajedničkoj sobi koja je bila u vrlo lošem stanju. Ignac Domitrović, također jedan od prvih stanara Janka-puszte, bio je vrlo nezadovoljan takvim stanjem. Nakon što je došao na Janka-pusztu osjećale su se trzavice između njega i Perčeca, jer na početku mu se jedino on usudio direktno suprotstaviti a jedini nije radio fizičke poslove. Domitrovićevo nezadovoljstvo uskoro se pretvorilo u pobunu većine stanovnika logora.¹⁴

Zavada Domitrovića i Perčeca uzela je toliki zamah da je Domitrović napisao pismo Anti Paveliću, u kojem je između ostalog naveo da ako se prilike u Janka-puszti ne promijene da će se i krv prolići.

8 Hrvatski državni arhiv (HDA), Služba državne sigurnosti Republičkog sekretarijata za unutarnje poslove Socijalističke Republike Hrvatske 1945-1987 (SDS RSUP SRH), 013.15 Ustaški aparat na Kotaru Đurđevac.

9 Isto ; JAREB, n. dj., str. 215-246.

10 KRIZMAN, Ante Pavelić, str. 81-84., 102.; HDA, SDS RSUP SRH, 013.0.53 Dosje Ivana Perčevića - saslušanje.

11 COLIĆ, n. dj., str. 32-34.

12 HDA, SDS RSUP SRH, 013.0.53 Dosje Ivana Perčevića - saslušanje.

13 HDA, 145.2 Savska banovina - Odsjek za državnu zaštitu, Kutija 105. Zapisnik sa saslušanja Ivana Mraza 2.

siječnja 1933. sastavljen kod Uprave policije u Zagrebu.

14 COLIĆ, n. dj., str. 32-34. ; HDA, SDS RSUP SRH, 013.15 Ustaški aparat na Kotaru Đurđevac.

Podravina PODRAVINA Volumen 11, broj 21, Str. 47 - 56 Koprivnica 2012.50

VLADIMIR ŠADEK - LOGOR JANKA-PUSZTA I RAZVOJ USTAŠKE ORGANIZACIJE
Posljednje uređivanje od Bobani : 15-09-2015 at 20:53

16-09-2015 02:04#628

Bobani
Stari lisac

Datum registracije
Jun 2013
Poruke
2,348

POČETCI LOGORA JANKA PUSZTA U MADARSKOJ (prvi (4) dio)

U nastavcima ću iznijeti vrlo važna saznanja o Logoru Janka Puszta za koja se prije nije znalo. Maks Luburić je pisao o tome u svojim uspomenama: Povodom smrti Vladka Mačeka, Obrana 2964/1965. **Vrijedno pronaći i pričitati. Mile Boban.** Otporaš.

PODRAVINA Volumen 11, broj 21, Str. 47 - 56 Koprivnica 2012. Podravina 47
VLADIMIR ŠADEK - LOGOR JANKA-PUSZTA I RAZVOJ USTAŠKE ORGANIZACIJE
LOGOR JANKA-PUSZTA I RAZVOJ USTAŠKE ORGANIZACIJE U PODRAVINI DO 1934.

MILITARY CAMP OF JANKA-PUSZTA AND DEVELOPMENT OF
CROATIAN ORGANIZATION "USTASHE" IN PODRAVINA REGION BY THE YEAR 1934

Vladimir ŠADEK Primljeno / Recieved: 15. 3. 2012.

Koprivničko-križevačka županija, Koprivnica Prihvaćeno / Accepted: 20. 5.

2012. vladimir.sadek@kckzz.hr Rad ima dvije pozitivne recenzije

Pregledni rad / Review

UDK / UDC 343-819.7 (475.5 Janka-Puszta)2 Isto. 3 Isto.

VLADIMIR ŠADEK - LOGOR JANKA-PUSZTA I RAZVOJ USTAŠKE ORGANIZACIJE

Perčec je nezadovoljnike vrlo oštro kažnjavao te ih i zatvarao, što je izazvalo još veći revolt, a napetost je eskalirala nasiljem između dvije skupine. Emigranti su tražili Perčecovu smjenu i postavljanje drugog zapovjednika umjesto njega. Ustaško vodstvo je zbog svega što se događalo donijelo odluku da se stanovnici Janka-puszte trebaju iseliti iz logora pa je većina emigranata krajem prosinca 1931. napustila logor. Hlebinci Mraz, Mađerić i Sikirica, te Ignac Domitrović bili su preseljeni u Debrecen, a prva trojica su dodijeljeni u službu časnicima obavještajne službe u mađarskoj vojsci kao pomoćnici na njihovim posjedima.15

Neko vrijeme nakon toga Perčec je zajedno s ljubavnicom Jelkom Pogorelec stanovao u Budimpešti, odakle je povremeno dolazio u kontrolu logora. Takvo stanje prekinuo je Perčević koji je sredinom 1932. stigao u Janka-puszta da Perčecu pomogne u radu, a u logor su uskoro stigli novi ljudi.16

JANKA-PUSZTA KAO CENTAR ZA OBUKU

Logor je ponovo ustrojen u jesen 1932. a koprivnički kotarski načelnik je u svom izvješću 17. listopada 1932. izvijestio nadređene da su se prema njegovim informacijama na području Janka-puszte u tom mjesecu nalazila 42 emigranta, da je u logoru vladao vojnički režim, te da je prehrana bila zajednička.17 Bilo je to samo mjesec dana nakon „Velebitskog ustanka“.

Na saslušanju nakon svršetka Drugog svjetskog rata ustaški dužnosnik Mijo Bzik iz Reke kod Koprivnice govorio je o svom boravku u logoru Janka-puszta. Bzik je kazao da se nakon bijega u Mađarsku početkom 1933. zajedno s Martinom Nemecom i Mijom Kraljom prijavio tamošnjim vlastima. Zadržani su desetak dana u policiji, nakon čega su pušteni na kolodvoru u Nagykanizsi gdje ih je dočeka Perčec, koji ih je predao nekom namješteniku Janka-puszte da ih odvede u logor. U logoru se tada nalazilo dvadesetak ljudi, a njih 5-6 je boravilo u svojim kućama uz granicu te su povremeno dolazili po upute i donosili vijesti iz Jugoslavije.20

Bzik je kazao da se u vrijeme njegova boravka u logoru počelo raditi na ribnjaku te se podučavalo

ljude u baratanju oružjem. Nakon njegova odlaska u Italiju u logor je kao vojni instruktor stigao Emil Lahowski, a očekivalo se i oružje za koje je Bzik saznao da je kasnije i stiglo iz Italije. U to vrijeme logor je posjetio Ante Pavelić koji je prilikom svojeg boravka kraćim govorom bodrio ljude. Bzik je naveo da su prilike u logoru tada bile dobre, kao i hrana.²¹

Početakom 1933. stanovnici Janka-puszte dobili su odore koje su nosili u logoru. Tada se počela provoditi i vojna obuka.²² Prvo je Lahowski vršio obuku u gađanju, a nakon njega Stjepan Kopčinović i Zvonimir Pospišil. Pospišil je vodio obuku u montiranju tempiranih mina, vršio je vojnu obuku

15 HDA, 145.2, Kutija 105. Iskaz Ivana Mraza 2. siječnja 1933.

16 HDA, 013.15 Ustaški aparat na Kotaru Đurđevac ; COLIĆ, n. dj., str. 32-34.

17 KRUŠELJ, U žrvnju, Dokument 77., str. 151.

18 Velebitski ili Lički ustanak oružana je akcija koju su u rujnu 1932. organizirali pripadnici ustaške organizacije. Akciju je vodila ustaška organizacija u Gospiću, u vezi s vodstvom u emigraciji. Napadnuta je oružnička postaja u Brušanima pokraj Gospića, a u napadu su sudjelovali emigranti prebačeni iz Zadra i članovi organizacije iz Gospića. Napad je imao više promidžbeni učinak nego vojni, a reakcija vladajućih bila su uhićenja i teror nad stanovništvom.

19 HDA, SDS RSUP SRH, 013.14 Ustaški aparat na Kotaru Koprivnica.

20 HDA, SDS RSUP SRH, 013.4.3. Zapisnik sa saslušanja Mije Bzika u prostorima OZNE 8. - 11. lipnja 1945.

21 Isto. ; KRUŠELJ, Poglavlniku odan, str. 163-180. 22 COLIĆ, n. dj., str. 32-34.

PODRAVINA Volumen 11, broj 21, Str. 47 - 56 Koprivnica 2012. Podravina 51

VLADIMIR ŠADEK - LOGOR JANKA-PUSZTA I RAZVOJ USTAŠKE ORGANIZACIJE

te emigrante obučavao pucanju iz pištolja. Pavelić i njegovi najbliži suradnici Perčević i Perčec povremeno su dolazili u logor i vršili pregled obuke.²³

Ovakva situacija u logoru je potrajala sve dok u Jugoslaviju nije pobjegla Perčecova ljubavnica Jelka Pogorelec koja je radila za jugoslavenski tajnu službu. Njen špijunski rad započeo je u vrijeme druge faze logora Janka-puszta.²⁴ Ustaško vodstvo je već i ranije sumnjalo da je Jelka Pogorelec špijunka, što je kasnije potvrdio i Ivan Perčević. Jednom prilikom kao izaslanik samog Pavelića doputovao je u logor i upozorio Perčeca da prekine odnose s njom, no ovaj ga na svoju nesreću nije poslušao.²⁵

Perčević je tada umjesto Perčeca privremeno za zapovjednika logora postavio bivšeg austrougarskog satnika Papića,²⁶ a već sredinom svibnja 1933. Pavelić je za novog zapovjednika Janka-puszte imenovao Vjekoslava Servatzya koji je u Mađarsku upućen iz Italije.²⁷

Ustaška emigracija je nakon afere s Perčecovom ljubavnicom bila svjesna da vlasti u Jugoslaviji imaju informacije o svemu onome što se događalo u Mađarskoj, a bilo je pitanje vremena kada će i javnost saznati. To se dogodilo kad je u zagrebačkom listu Novosti, u razdoblju od 5. do 14. listopada 1933. objavljeni članci u kojima je Jelka Pogorelec govorila o ustaškoj emigraciji u Mađarskoj. Ti članci kasnije su objavljeni i u brošuri pod naslovom Tajne emigrantskih zločinaca:

ispovijest Jelke Pogorelec.28

Vjekoslav Servatzy je kasnije u svojem iskazu OZNI nakon zarobljavanja 1945. kazao da se rad u logoru nakon njegova dolaska na čelo nije previše razlikovao u odnosu na prethodno razdoblje. On je nakon dolaska formirao još jedan manji logor, tzv. Baza-pusztu, koja je bila udaljena 25 kilometara od granice. Kazao je da je Janka-puszta bila preblizu granice, a već se znalo za njeno postojanje pa je bila predmet stalnog izviđanja i bilo je potrebno imati još par punktova. Zbog sličnog razloga formirana je baza i u obližnjoj Nagykanizsi.29

Nepunih godinu dana nakon dolaska, u travnju 1934., Servatzy je većinu stanovnika logora premjestio na drugo mjesto. Razlog premještanju iz logora zasigurno su bila uhićenja ustaša u koprivničkoj Podravini nakon predaje Stjepana Petrovića krajem ožujka 1934., o čemu će biti riječi nešto kasnije. Iako je dio emigranata još kratko ostao tamo, Janka-puszta nakon preseljenja više nije funkcionirala kao ustaški logor. Još neko vrijeme taj teritorij kontrolirali su ustaše iz Nagykanizse, a posljednji ustaše napustili su logor krajem godine.30

POČECI USTAŠKE ORGANIZACIJE U PODRAVINI I TEROR ORUŽNIKA

Djelovanje ustaša na području Podravine u početnoj fazi ustaško-domobranskog pokreta svodilo se na širenje promidžbenog tiska i ilegalno prebacivanje pristaša preko granice. Jačanjem ustaške mreže uz granicu i uključivanjem većeg broja dvovlasnika u ilegalne radnje, aktivnosti ustaša postale su sve intenzivnije i konkretnije. Obavještajne djelatnosti jugoslavenskih vlasti u pograničnim područjima bile su tih godina konstantne, a nakon početnih ustaških napada povećavao se i broj policije na tom teritoriju. Vladini su obavještajci radili i izvan granice pa su neprestano dolazile informacije o mogućim opasnostima od redova ustaške emigracije. Početkom 1930. jugoslavenska policija je

16-09-2015 03:30#629

Bobani

Stari lisac

Datum registracije

Jun 2013

Poruke

2,348

POČETCI LOGORA JANKA PUSZTA U MAĐARSKOJ (5) dio) i kraj ovih opisa[/U][[/B]
U nastavcima ću iznijeti vrlo važna saznanja o Logoru Janka Puszta za koja se prije nije znalo. Maks Luburić je pisao o tome u svojim uspomenuama: Povodom smrti Vladka Mačeka, Obrana 2964/1965. **Vrijedno pronaći i pričitati. Kliknite na: Povodom smrti V. Mačeka i tu ćete naći sve opise. Mile Boban.** Otporaš.

[PODRAVINA Volumen 11, broj 21, Str. 47 - 56 Koprivnica 2012. Podravina 47](#)

[VLADIMIR ŠADEK - LOGOR JANKA-PUSZTA I RAZVOJ USTAŠKE ORGANIZACIJE](#)

[LOGOR JANKA-PUSZTA I RAZVOJ USTAŠKE ORGANIZACIJE U PODRAVINI DO 1934.](#)

[MILITARY CAMP OF JANKA-PUSZTA AND DEVELOPMENT OF](#)

[CROATIAN ORGANIZATION "USTASHE" IN PODRAVINA REGION BY THE YEAR 1934](#)

[Vladimir ŠADEK Primljeno / Recieved: 15. 3. 2012.](#)

[Koprivničko-križevačka županija, Koprivnica Prihvaćeno / Accepted: 20. 5.](#)

[2012. *vladimir.sadek@kckzz.hr* Rad ima dvije pozitivne recenzije](#)

[Pregledni rad / Review](#)

[UDK / UDC 343-819.7 \(475.5 Janka-Puszta\)2 Isto. 3 Isto.](#)

25 HDA, SDS RSUP SRH, 013.0.53 Dosje Ivana Perčevića - saslušanje.

26 COLIĆ, n. dj., str. 32-34.

27 HDA, SDS RSUP SRH, 013.2. Materijali o "Janka pusti" i 013.0.53 Dosje Ivana Perčevića - saslušanje.

28 Jelka POGORELEC, Tajne emigrantskih zločinaca. Ispovijest Jelke Pogorelec o Gustavu Perčecu i drugovi-ma, koji u tuđoj službi rade protiv vlastite domovine grozote na Janka Puszti, Zagreb, 1933. ; KRIZMAN, Ante Pavelić, str. 129. i 159. ; HDA, SDS RSUP SRH, 013.15 Ustaški aparat na Kotaru Đurđevac.

29 HDA, SDS RSUP SRH, 013.4.3 Zapisnik sa saslušanja Vjekoslava Servatzyja u prostorima OZNE 1945. 30 Isto. ; JAREB, n. dj., str. 247-256.

Podravina PODRAVINA Volumen 11, broj 21, Str. 47 - 56 Koprivnica 2012.52

VLADIMIR ŠADEK - LOGOR JANKA-PUSZTA I RAZVOJ USTAŠKE ORGANIZACIJE

sumnjala da hrvatski emigranti uz mađarsku granicu dijele promidžbene materijale, a 1932. obavještajci su vjerovali da su emigranti uspostavili baze u Janka-puszti, Vizvaru, Nagykaniszi i još nekim mjestima uz granicu.³¹

Ruta Ferdinandovac - Špinac je, zbog suhozemne granice između Mađarske i Jugoslavije na tom području, od prvih dana diktature bila među najvažnijim ustaškim koridorima za ilegalnu komunikaciju s Jugoslavijom. Vlasti su shvatile da pogranična policija sama ne može kontrolirati aktivnosti ustaške emigracije pa je u Ferdinandovcu 1933. smješten Komesarijat pogranične policije s protuobavještajnim zadacima. Spomenuti teren kontrolirao je Ignac Domitrović uz pomoć svoje braće Ivana i Bele.³²

U noći od 1. na 2. studenoga 1932. jugoslavenski žandari su u Špincu likvidirali Ivana Domitrovića, namamivši ga u zasjedu. Time je zadan težak udarac ustaškim emigrantima u Mađarskoj jer od tada punkt Ferdinandovac - Špinac za njih više nije imao onu ulogu kao ranije, a to je vidljivo i po tome što više niti jedna veća ustaška akcija u Jugoslaviji nije rađena preko tog pravca.³³

Najvažniji ustaški operativac na području koprivničke Podravine u početnoj fazi pokreta bio je Ivan Gabaj iz Hlebina. Njegov rad vrlo je bitan za ustaško-domobranski pokret na tome području jer je među prvima počeo organizirati ilegalne aktivnosti nakon proglašenja diktature. Upravo je on u Hlebinama 1929. osnovao prvu grupaciju nezadovoljnika na području gornje Podravine koja se kasnije vezala uz ustaško-domobranski pokret. Godine 1931. organizirao je prelazak granice prvim stanovnicima Janka-puszte Petroviću, Mađeriću, Sikirici i Mrazu, te je radio na proširenju ustaške organizacije u okolnim mjestima. Sedmog veljače 1933. u emigraciju su se preko veze s Gabajem uputila trojica koprivničkih ustaša, Kralj, Bzik i Nemeč. Budući da su vlasti navedenu trojicu u siječnju 1933. zbog sumnjivog držanja stavile pod kontrolu, nakon njihovog nestanka pokrenuta je potraga.³⁴

Nakon šire istrage petnaestak ljudi iz Hlebina je uhićeno. Među uhićenima bio je i Ivan Gabaj kojeg su oružnici 4. travnja 1933. odveli na demonstrativni uviđaj kraj mađarske granice kako bi im pokazao mjesto gdje je prelazio granicu. Tamo su ga tukli i tobože mu ponudili da prijeđe granicu, a kad je ovaj napravio nekoliko koraka pucali su mu u leđa i zakopali ga nedaleko od mjesta zločina.³⁵

TERORISTIČKE AKCIJE PREKO ĐELEKOVCA I PREKODRAVLJA

Ubojstva Domitrovića i Gabaja bila su uvertira sukobe i terorističke napade u tom dijelu Hrvatske. Svakako valja istaknuti da se poslije >Velebitskog ustanka< u rujnu 1932. ustaška teroristička aktivnost uglavnom vodila preko Janka-puszte i Podravine. Ustaške akcije iz Mađarske izvodile su se preko podravske i zagorske skupine.³⁶

Podravska skupina razvila je svoje najznačajnije baze na području Đelekovca i Prekodravlja. Nakon što su Domitrovićeви ljudi raseljeni iz Janka-puszte Gustav Perčec je počeo raditi na proširenju ustaške mreže i vrbovanju novih dvovlasnika upravo na tom području. Zajedno sa suradnicima sastao se s đelekovečkim emigrantom Mihalcem s kojim je dogovorio pojedinosti o formiranju ustaške mreže na području Đelekovca. Njegovi suradnici Gustav Kunstler i Stjepan Petrović su dobili zadatak

31 SADKOVICH, n. dj., str. 182. - 185.

32 HDA, Grupa XXI Politička situacija i izbori, br. 2199. Izvještaj Sreskog načelstva u Đurđevcu o političkim događajima za siječanj i veljaču 1931. ; 2053. Obavještajni izvještaj Bjelovarske žandarmerijske čete za rujna 1930.

33 HDA, SDS RSUP SRH, 013.15 Ustaški aparat na Kotaru Đurđevac.

34 HDA, XXI, br. 3065. Izvještaj predstojništva gradske policije u Koprivnici o političkim prilikama i događajima u veljači 1933. ; HDA, SDS RSUP SRH, 013.14 Ustaški aparat na Kotaru Koprivnica ; Rudolf HORVAT, Hrvatska na mučilištu, Zagreb, 1992., n. dj. str. 524-525.

35 Stjepan MRAZ, Hrvatski državotvorni pokret i njegov odraz na Hlebine, Hlebine u srcu : hlebinski almanah 2,

1996., str. 48-52. ; Stjepan DOLENEC, Znameniti hrvatski državotvorci u Hlebinama, Hlebine u srcu : hlebinski almanah 2, str. 317-330. 36 COLIĆ, n. dj., str. 38-39.

PODRAVINA Volumen 11, broj 21, Str. 47 - 56 Koprivnica 2012. Podravina 53

VLADIMIR ŠADEK - LOGOR JANKA-PUSZTA I RAZVOJ USTAŠKE ORGANIZACIJE

da s Mihalcem budu u kontaktu. Nakon toga formirana je ustaška organizacija u Đelekovcu kojoj su na čelo stali Mijo i Stjepan Petak.³⁷

Gustav Perčec je u studenom 1932. naredio Stjepanu Petroviću da organizira napad paklenim strojevima u Zagrebu. Ciljani datum napada bio je 1. prosinca, kada je režim slavio stvaranje Kraljevine SHS/Jugoslavije. Petrović se potom sastao s Ivanom Mihalcem pa su zajednički dogovorili tak-tiku napada. Dogovoreno je da se oružje i eksploziv napadačima dostavi krajem studenog, a mjesto primopredaje bila je državna granica na rijeci Dravi. Nakon što su podijelili oružje i mine uputili su se u Zagreb gdje je Sabol minu bacio u dvorište pravoslavne crkve, a Pavlić kod zgrade vojnog okruga. Obije mine su eksplodirale. U noći 20. lipnja 1933. ustaše iz Đelekovca izvršili su i drugo prebacivanje oružja i eksploziva preko granice na Dravi. Međutim prilikom primopredaje pojavio se granični policajac te je došlo do pucnjave u kojoj je policajac ranjen.³⁸

Ustaške akcije na području Prekodravlja također su išle preko Hlebinca Stjepana Petrovića. Na tom terenu osoba za kontakt bio mu je Janko Varga iz Otočke. Nakon sastanka na pustari Festetić kod Gole ova skupina je dobila zadatak da kod oružničke postaje u Goli ili Drnju postavi tempiranu minu. Golski ustaše su minu ubacili u vrt oružničke postaje u Goli, a sljedeći dan 14. rujna 1933.

oružnici su u vrtu primijetili paket umotan u ustaški tisak, pa su ga iz opreza stavili u korito s vodom. Mina je u koritu eksplodirala i nije počinila štetu.³⁹

Ustaška akcija koje je najjače odjeknula u podravskoj javnosti dogodila se 30. srpnja 1933. kada je pakleni stroj eksplodirao na željezničkoj stanici u Koprivnici. Eksplozija se dogodila neplanirano jer je ustaška emigracija eksplozivom umatanim u paket planirala napasti predsjednika Suda za zaštitu države u Beogradu, Dragana Bubnja.⁴⁰ Međutim paket je otvoren u Koprivnici, prilikom čega je došlo do eksplozije u kojoj je pogranični policajac Oskar Kronast poginuo, dvije osobe bile su ranjene, a nastala je i velika materijalna šteta.⁴¹

Krajem 1933. u Janka-puszti je osmišljena nova napadačka akcija povodom proslave ujedinjenja 1. prosinca 1933. Eksploziv se trebao postaviti na nekoliko lokacija u Hrvatskoj, a akcije su se pripremale izvesti preko granice u Prekodravlju. Akcija za koju je naređenje dao sam Pavelić bio je pokušaj atentata na bana Savske banovine Ivu Perovića. Za izvršitelje bili su izabrani Perčecovi ljudi Stjepan Petrović i Andrija Gredičak koji su za napad dobili 8 bombi i 4 pištolja sa streljivom. Napad je trebao biti izvršen u Zagrebu prilikom banova odlaska u crkvu, tako da su Petrović i Gredičak 1. prosinca već u 8,30 sati ujutro bili na planiranom mjestu atentata. No uplašivši se za vlastiti život i prevelike možebitne žrtve napad ipak nisu izveli.⁴² Vraćajući se s neizvršenog zadatka, Petrović i

Gredičak su kod Ludbrega naišli na patrolu oružnika s kojom su se prilikom legitimiranja sukobili. Došlo je do pucnjave pri čemu je jedan oružnik teško ranjen, a obojica ustaša uspjeli su se izvući iz neprilike te su se vratili u logor Janka-puszta.⁴³

RASPAD USTAŠKIH ORGANIZACIJA U KOPRIVNIČKOJ PODRAVINI

Petrović i Gredičak su još jedno vrijeme ostali u logoru, no sredinom ožujka 1934. u logor je stigao Perčević te je pred postrojenim ustašama pročitao akt potpisan od Pavelića. Tim aktom su Petrović i

Gredičak osuđeni na smrt kao izdajnici, a kazna se trebala izvršiti izvan logora. Nakon toga su pro-

37 HDA, SDS RSUP SRH, 013.14 Ustaški aparat na Kotaru Koprivnica.

38 Isto.

39 Isto. ; KRUŠELJ, U žrvnju, Dokument 113, 117 i 118., str. 203-204. i 206-208.

40 KRIZMAN, Ante Pavelić, str. 132.

41 Podravske novine, 4/1933., br. 31. ; KRUŠELJ, U žrvnju, str. 25-31. ; HDA, SDS RSUP SRH, 013.14 Ustaški aparat na Kotaru Koprivnica.

42 KRUŠELJ, n. dj., str. 23-25.

43 HDA, 013.14 Ustaški aparat na Kotaru Koprivnica.

Podravina PODRAVINA Volumen 11, broj 21, Str. 47 - 56 Koprivnica 2012.⁵⁴

VLADIMIR ŠADEK - LOGOR JANKA-PUSZTA I RAZVOJ USTAŠKE ORGANIZACIJE

tjerani iz logora, a zajedno s Petrovićem i Gredičakom za izdaju je bio optužen i njihov suradnik Ivan Mihalec.⁴⁴

U nastojanju da spasi živu glavu Gredičak je prebjegao u Jugoslaviju pa se uputio u Rusiju, međutim uhićen je u Rumunjskoj i izručen jugoslavenskoj policiji.⁴⁵ Petrović se nakon nekog vremena

vratio u Jugoslaviju i otišao kući. Krajem ožujka 1934. uhićen je u svojoj kući i odveden na policiju u Zagreb gdje je odao cjelokupnu djelatnost ustaške emigracije i sav svoj rad.⁴⁶

Ubrzo nakon toga, već 1. travnja 1934. započela su uhićenja podravske ustaše, prilikom čega je pronađeno mnogo materijala pripremljenog za terorističke napade. Ustaše iz Prekodravlja prvi su došli na metu oružnika nakon čega su počela uhićenja u Đelekovcu, Grbaševcu, Torčecu, Velikim Sredicama i Koprivnici.⁴⁷

Nakon provedene istrage i ispitivanja na policiji u Zagrebu, uhićenici su upućeni na suđenje u Beograd, koje je počelo u srpnju 1934. Sudski proces vodio se protiv 31 osobe, a svima se sudilo zbog terorističke djelatnosti. Presude Državnog suda za zaštitu države u Beogradu protiv podravske ustaše bile su vrlo oštre: jedna osoba osuđena je na smrt, četiri na doživotnu robiju, sedmero ljudi osuđeno je na kazne od 15 do 20 godina robije, dok su osmorica osuđena na kazne od 5 do 8 godina robije.⁴⁸

Prilikom sudskog procesa vlasti su došle do informacija koje su za protudržavne djelatnosti teretile i vodeće ljude HSS-a koprivničkog područja nakon čega su uhićeni bivši gradonačelnik Koprivnice Ivan Kraljić i njegov suradnik Stjepan Prvčić. Osim njih uhićeno je još nekoliko pojedinaca, a proces protiv ove skupine počeo je u rujnu 1934. na Okružnom sudu u Bjelovaru. Na kraju suđenja devetero osoba osuđeno je na kazne od 1 do 12 godina robije. Predaja Stjepana Petrovića i uhićenja ustaša u koprivničkoj Podravini rezultirali su slomom ustaške mreže u tom kraju, jer radilo se o većini organizatora ustaške aktivnosti.⁴⁹

Krah ustaške organizacije na području koprivničke Podravine teško je uzdrmao i emigraciju u Mađarskoj, a ubrzo nakon toga logor u Janka-pusztu bio je raspušten. Emigranti su tada premješteni većinom u Italiju i diljem Mađarske, no dio logoraša smješten je u obližnju Nagykanizsu. Nakon uhićenja podravske ustaše došlo je do smirivanja situacije u pograničnom području.⁵⁰

Oprilike u isto vrijeme kada su trajala suđenja optuženicima iz koprivničke Podravine donesena je zajednička odluka vodstva UHRO-a i makedonske terorističke organizacije VMRO o pripremi atentata na kralja Aleksandra prilikom njegova boravka u Francuskoj. Osoba za izvršenje tog zadatka od strane VMRO-a bio je Veličko Dimitrov Kerin ili Vlada Šofer, a ustaško vodstvo donijelo je odluku da ostali atentatori budu izabrani od bivših stanovnika Janka-puszte. U organizaciju atentata bio je uključen i zapovjednik logora Janka-pusztu Vjekoslav Servatzy, koji je dobio zadatak da za akciju pronađe tri čovjeka. Servatzy je izabrao pojedince za koje je smatrao da najviše zadovoljavaju kriterije. Bili su to Zvonimir Pospisil, Mijo Kralj iz Koprivnice i Ivan Raić iz Koledinca.⁵¹

44 HDA, SDS RSUP SRH, 013.14 Ustaški aparat na Kotaru Koprivnica ; 013.2 Materijali o "Janka pusti" ; KRU-ŠELJ, n. dj., str. 23-25.

45 HDA, 013.14 Ustaški aparat na Kotaru Koprivnica.

46 Isto ; 013.2 Materijali o "Janka pusti".

47 HDA, SDS RSUP SRH, 013.14 Ustaški aparat na Kotaru Koprivnica ; Podravske novine. 5/1934., br. 31. i br.

39. ; KRUŠELJ, U žrvnju, str. 23-25. 48 Isto.

49 HDA, XXI, br. 3477. Mjesečni izvještaj Sreskog načelstva u Đurđevcu o političkim prilikama i događajima od

3. kolovoza 1934. ; br. 3493. Izvještaj Predstojništva gradske policije u Koprivnici o političkim prilikama i događajima u travnju 1934. ; br. 4900. Izvještaj Predstojništva gradske policije u Koprivnici o političkim prilikama i događajima u travnju 1934. ; HDA, SDS RSUP SRH, 013.14 Ustaški aparat na Kotaru Koprivnica ; Podravske novine, 5/1934., br. 15, br. 31. i br. 39. ; KRUŠELJ, U žrnju, Dokument 131., str. 232-233.

50 HDA, XXI, br. 3477. Mjesečni izvještaj Sreskog načelstva u Đurđevcu o političkim prilikama i događajima od 3. rujna 1934. ; Podravske novine, 5/1934., br. 15.

51 HDA, SDS RSUP SRH, 013.4.3 Zapisnik sa saslušanja Vjekoslava Servatzyja u prostorima OZNE 1945.

PODRAVINA Volumen 11, broj 21, Str. 47 - 56 Koprivnica 2012. Podravina 55

VLADIMIR ŠADEK - LOGOR JANKA-PUSZTA I RAZVOJ USTAŠKE ORGANIZACIJE

U Parizu su atentatori podijeljeni na dvije grupe: marsejsku kao glavnu i parišku kao rezervnu. Odlučeno je da u marsejskoj grupi budu Kerin i Kralj, a u pariškoj Pospišil i Raić. Atentat je izvršen 9. listopada 1934. nakon što se kralj iskrcao u Marseilleu.⁵² Francuska policija je na licu mjesta ubila atentatora, a ostali sudionici marsejske i pariške grupe, Pospišil, Raić i Kralj, vrlo brzo su uhićeni. Nakon suđenja svi su osuđeni na doživotnu robiju s prisilnim radom. Kaznu su prvotno izdržavali u

Novoj Kaledoniji, a kasnije su vraćeni u Francusku.⁵³

Vijesti o atentatu već su sljedeći dan nakon tog čina stigle u Podravinu. Pojačala se represija oružnika pa su svi registrirani protivnici režima bili pod dodatnom kontrolom. Ustaško-domobranski pokret u Podravini nakon Petrovićeve predaje bio je u rasulu, a suradnici pokreta koji nisu bili uhićeni i osuđeni u beogradskom i bjelovarskom procesu su se pasivizirali. Nakon ukinuća Janka-puszte i preseljenja preostalih ustaša iz Mađarske u Italiju njihov rad više nije ni mogao doći do izražaja.⁵⁴

ZAKLJUČAK

U ovom radu pokušao sam prikazati pregled razvoja i aktivnosti ustaško-domobranskog pokreta na područjima kotara Koprivnica i Đurđevac u razdoblju od 1929. do 1934. U tom kraju razvila se jedna od najsnažnijih ilegalnih ustaških organizacija u Hrvatskoj u tom razdoblju, a djelovanje ustaških emigranata iz Mađarske i posebno logora Janka-puszta imalo je veliku ulogu u tome.

Nakon proglašenja diktature najvažniji teritorij za ilegalnu komunikaciju preko granice na području Podravine bilo je područje kod Ferdinandovca. Bitan razlog tome bile su tamošnje veze Gustava Perčeca, ali i brojni dvovlasnici koji su surađivali s emigracijom. Formiranjem logora Janka-puszta najvažnije područje za djelovanje ustaša prema Jugoslaviji postalo je područje kod Đelekovca i Prekodravlje. Na organiziranju tamošnje ustaške mreže značajnije se počelo raditi nakon raseljavanja logoraša iz prve faze Janka-puszte. Nakon ubojstva Ivana Domitrovića Ferdinandovac i formalno pada u drugi plan kao područje za organizaciju akcija. Ubrzo nakon toga iz Janka-puszte kreću prvi teroristički napadi, koji će se prekinuti tek razbijanjem ustaške mreže u Podravini.

Velik broj dvovlasnika i nezadovoljnika režimom, kao i vrlo pogodna konfiguracija terena, doprinijeli su da se područje Podravine pretvorilo u najvažniji ustaški smjer za prebacivanje ljudstva, oružja i ilegalnog tiska iz Mađarske. Nakon Velebitskog ustanka 1932. koprivnička Podravina ustaša-ma postaje i najvažnije područje preko kojeg su provođene terorističke akcije u

Jugoslaviji. Koliko je Janka-puszta važna za ustašku organizaciju u tim godinama dokazuju podaci kako su se odatle planirale najsloženije akcije, napadi na režimske dužnosnike, pa čak i na samog kralja. I konačno sam čin atentata na kralja u Marseillesu odradili su (osim Kerina) kadrovi s Janka-puszte.

Djelovanje ustaškog logora Janka-puszta u Mađarskoj može se podijeliti na dvije faze. Prva faza bilo je samo formiranje logora i prvo okupljanje emigranata, a obilježja te faze bila su mnoge nespretnosti, neorganiziranost i sukobi. U ovoj fazi prave vojne obuke nije bilo, već samo kraća teoretska predavanja. Druga faza u radu logora bila je mnogo važnija i značajnija, a tijekom tog razdoblja logor je funkcionirao na način kako je i zamišljen. U logoru, doduše, nije boravilo više od 30-40 ljudi, no vršila se vojna obuka, a planirale su se i izvodile terorističke akcije.

Hapšenje podravske ustaše i krah ustaške mreže u Podravini 1934. bio je velik udarac za ustašku emigraciju koja je izgubila svoj najaktivniji granični koridor u tom trenutku, čime je pod upitnik dovedena i svrha samog logora koji je ubrzo i raspušten.

O samom atentatu vidjeti u: JAREB, n. dj., str. 303-308.

52 KRUŠELJ, U žrvnju, str. 25-31. ; KRIZMAN, Ante Pavelić, str. 156-159.

53 KRUŠELJ, U žrvnju, str. 25-31. ; O samoj istrazi i suđenju vidi: KRIZMAN, Ante Pavelić, str. 161-186. i 224-231.

54 HDA, XXI, br. 3669. Izvještaj Sreskog načelstva u Đurđevcu - 'Politička zapažanja i prilike u narodu u vezi sa atentatom u Marselju,' 1. i 2. prosinac 1934. ; br. 3775. Predstavka Sreskog načelstva u Đurđevcu o starješinama sreskog suda u Đurđevcu od 1. studenog 1934. i Izvješće sreskog načelstva u Đurđevcu o držanju činovnika od 21. Listopada 1934. ; br. 3477. Izvještaj Sreskog načelstva u Đurđevcu o političkim prilikama i događajima za listopad i studeni 1934. od 1. studenog i 3. prosinca 1934.

Podravina PODRAVINA Volumen 11, broj 21, Str. 47 - 56 Koprivnica 2012.56

VLADIMIR ŠADEK - LOGOR JANKA-PUSZTA I RAZVOJ USTAŠKE ORGANIZACIJE

Krajem 1932. počele su se izvoditi prve akcije iz Janka-puszte, preko područja kod Đelekovca i Prekodravlja, a najsnažniji napad u Podravini bila je eksplozija na željezničkom kolodvoru u Koprivnici. Usporedno s akcijama ustaša, do izražaja dolazi i djelatnost jugoslavenskih obavještajaca, jer tada dolazi do likvidacije važnih ustaških organizatora Domitrovića i Gabaja.

Represija režima i nasilje nad Hrvatima te zabrana oporbenog političkog djelovanja od 1929. do 1934. opravdavali su djelovanje ustaša i među dijelom naroda, stoga su i imali tolike suradnike. Motivacija stanovnika Podravine za uključivanje i suradnju s ustaškom organizacijom najvećim dijelom bila je vezana uz tadašnju političku situaciju u zemlji, neprihvatanje postojeće državne zajednice i pozicije Hrvata u njoj, te loše postupke vladajućih prema hrvatskom stanovništvu.

Zanimljivo je u ovim opisima da uopće nema spomena o Maksu Luburiću. Poznato je iz mnogih izvora da je Maks Luburić došao na Janka Puszta tijekom 1931. godine. Treba pazljivo čitati knjigu **"PISMA VJEKOSLAVA MAKSA LUBURIĆA"** i tu u tim pismima se može koješta pronaći o svim mogućim temama: Janka Puszta, povratak u Hrvatsku, o stvaranju i obrani NDH, kao i povlačenje HOS-a prema zapadu, povratak u hrvatske šume, ranjavanje i ponovni bijeg u Mađarsku 1947. godine, druga emigracija i dolazak u Španjolsku, ponovno pokretanje Hrvatskog

Narodnog Otpora, razlaz Poglavnik/Luburić pa sve do njegove smrti 20 travnja 1969. godine. Mile Boban, Otporaš.

Posljednje uređivanje od Bobani : 16-09-2015 at 03:33

16-09-2015 12:36#630

Bobani

Stari lisac

Datum registracije

Jun 2013

Poruke

2,348

STROGO POVJERLJIVO I SAMO ZA NASLOVNIKE VODSTVU ODPORA PODRUČJE "NORTH" (1) dio

(U nastavcima ću iznijeti ovo Okružno pismo generala Drinjanina predstavnicima Fanjskog Fronta HNO "NORTH", prepisano iz originalnih pisama. Nedavno mi se javio jedan čitatelj knjige **"PISMA VJEKOSLAVA MAKSA LUBURIĆA"** i traži pojašnjenje ovog strogo povjerljivog pisma Maksa Luburića koje zasjeca - kako čitatelj knjige piše - u mnoge aspekte hrvatske domovinske i emigrantske problematike. Kaže čitatelj knjige da su stranice tog povjerljivog pisma pomiješane. I zbilja stranice su pomiješane. Pregledao sam originale i za one koji posjeduju ova knjigu, stranice tog vrlo povjerljivog pisma bi trebale biti ovako. Staviti ću po redosljed. Početak prve stranice počima: **752, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, je zadnja stranica.** Ispričavam se poradi ove pogriješke. Hvala čitatelju knjige iz Domovine Hrvatske. Mile Boban, Otporaš.)

general DRINJANIN

7XI.1967.

Ddragi braćo !

Kako sam Vas obavijestio iza Zbora, kojega ste održali u Clevelandu, iskoristio sam materijal kojega ste poslali, uvrstio u OBRANU, napravio letke od Proglasa i Rezolucije, i ove razaslao po cijelom svijetu, kao i u Domovinu. Kako ste mogli vidjeti posvetili smo OBRANU tom važnom događaju, a drugu pripremili za DAN Otpora u Torontu i ista je već stigla svima, te na kraju, napravio sam letke SVI U TORONTO, i poslao Vama na 200 adresa. Obećao sam razraditi odgovor, koji bi obuhvatio zaključke Zbora, sugestije za Dan Otpora i RADNI SKUP "NORTH", i ujedno bio odgovor na neke točke zaključaka Vanjskog Radnog Skupa "North" i posebno jednog sugestivnog pisma br. Rude Erića i br. Marijana Nosića u pogledu spora sa puk. Štirom, te sugestije br. Ivana Džebe i Vlade Šimunca te br. Stipe Šege o pitanju tiska. Ujedno ću nastojati, ako me što ne spriječi, da još unutar ovog okr. pisma Vama koji ste stvarali i vodite Otpor u Usa. i Kanadi, nekoliko najpovjerljivijih stvari u vezi domovinskog fronta i događaja povezanim sa istim u emigraciji. Učinit ću sve, da bi imali Vas nekoliko jasnu sliku o svemu, te da bi sastanak kako "Radnog Skupa" tako i "vodstva" ili kako bi bilo idealno zvati ga "ZAPOVJEDNIM SKUPOM", imajući u vidu uvijek "čas H-dana D" i kako se ne bi izgubili u glasanju i nadglasavanju u pitanjima sporedne važnosti i među ljudima, koji su dobri i potrebni, i iz stvarnih i taktičkih razloga, ali nisu uvijek na visini bilo iz kojeg razloga. Zato Vas molim, da mi oprostite na možda nesređenosti grupiranja materijala i jer ne pišem ODBORIMA, SKUPOVIMA, SKUPŠTINAMA, nego - OSOBAMA, bazama svakog rada u bilo kakvom kolektivnom poslu. Ako nam zataji ovaj termin - OSOBA, kao dio EKIPE, sve drugo je onda inoperativno, neskladno, nesuvremeno i osuđeno na propast, kako smo to mogli vidjeti u mnogim propalim pothvatima hrvatske emigracije. Ono što mislite da treba protegnuti na sve ostale odbornike ili članove, sugerirajte mi, pa ću to učiniti svakom od njih osobno, bilo Odboru, Skupu ili

pojedincu kao predstavniku jedne grupe ili grupice.

1.) Iz raznih izvješća, pisama, komentara, kao i razgovora sa ljudima Otpora, i posebno nakon "**spora sa puk. Štirom**", mogao sam ustanoviti zrelost predvodnika, i za mene utješljivu stvar, da mi se otvoreno kaže u čemu mislite da sam u pravu, u čemu ne, te nastojanje jednog kolektivnog vodstva toj ideji, programu, ekipi i razumu. Osobno bi se osjećao razočaranim i frakasiranim, kada to ne bi bilo tako, jer kakva bi bila ekipa koja bi predstavljala ideje Otpora, da mene sutra pregazi auto, da umrem od upale pluća, ili da padnem na bilo koji drugi način. Mi koji radimo kroz život za jednu ideju i prelazimo u pobunu za života Poglavnika zato, jer nije postavio jednu školu, koja bi nastavila njegovo djelo, i svi ste svjedoci naših napora, da spasimo Poglavnika za povijest i ne dopustimo, da ga post mortem interpretiraju dezerteri, (**možda general misli na Dr. Andriju Ilića iz Londona i druge, mo**), žene (**Višnja, Poglavnikova kćer, Marija, Poglavnikova supruga i Lucija Rukavina iz Münchena koja je vodila HOP u Njemačkoj, mo**), i politički špekulanti. Osobno ulazim u jedno razdoblje, gdje treba iz naše pobune duha i reorganizacije preći u djelatnost ili pak u inerciju (**mlitavost, nespretnost, lijenost i sl., mo**) gdje vrijeme razara dobre želje, ako se ideje i ekipe ne pokažu suvremene i operativne.

I ulazim u tu igru povjesti sa **hipotekom Jasenovca**, koju činjenicu nisam ni nastojao umanjiti, ali se ni influirati njom do stvaranja kompleksa inferiornosti u nadi, **da će se dokazati konkretnim činom da sam bio u pravu i onda kada sam skidao glave**, i kada sam ostao u domovini, i kada sam se bunio, i kada sam pokrenuo najelitnije idealiste s velikim ambicijama i planovima.

Izdržali smo sve faze i sada treba ideje stavljati u pogon. Kako bi to mogao sam, bez ekipe, kad je naša pobuna bila baš jedne ekipe. Konstruktivna ekipa i jest u tome da se u njoj upodpunjuju ljudi raznih tendencija, dobi, spreme. Kad se stavi u pogon, onda je dokazala svoje pozvanje. Sve drugo bi bilo imitiranje i to groteskno onih, koji su propali, koje smo rušili i koje dijelom naslijedujemo. Razlika mora biti, i ove izbijaju čim se pokrenemo. Sve ovisi o našem kapacitetu da superiramo te razlike i zauzmemo jedan kolektivni stav, koji mora biti jači od naših individualnih stajališta. U tom duhu primam kritike kao čin zrelosti, s tim, da je i na Vama pojedincima, da usvojite ono, što ima podloge u mojim nazorima. Tako ću dakle komentirati pojedine stvari, i tako molim, da ih i Vi prihvatite.

Nastavlja se.

Posljednje uređivanje od Bobani : 16-09-2015 at 12:46

16-09-2015 13:07#631

Bobani

Stari lisac

Datum registracije

Jun 2013

Poruke

2,348

STROGO POVJERLJIVO I SAMO ZA NASLOVNIKE VODSTVU ODPORA PODRUČJE "NORTH" (2) dio

(U nastavcima ću iznijeti ovo Okružno pismo generala Drinjanina predstavnicima Vanjskog Fronta HNO "NORTH", prepisano iz originalnih pisama. Nedavno mi se javio jedan čitatelj knjige "PISMA VJEKOSLAVA MAKSA LUBURICA" i traži pojašnjenje ovog strogo povjerljivog pisma Maksa Luburica koje zasjeca - kako čitatelj knjige piše - u mnoge aspekte hrvatske domovinske i emigrantske problematike. Kaže čitatelj knjige da su stranice tog povjerljivog pisma pomiješane. I

zbilja stranice su pomiješane. Pregledao sam originale i za one koji posjeduju ova knjigu, stranice tog vrlo povjerljivog pisma bi trebale biti ovako. Stavit ću po redosljedu. Početak prve stranice počima: 752, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, je zadnja stranica. Ispričavam se poradi ove pogriješke. Hvala čitatelju knjige iz Domovine Hrvatske. Mile Boban, Otporaš.)

2.) Par riječi o tisku.

a.) OBRANA. Tu se uglavnom slažemo, svi su zadovoljni, iako bi jedni htjeli u nečem jači ton, drugi bi htjeli vidjeti svoje vijesti, ali ne i ostalih, treći žele s pravom više štiva doktrinalnog, vojničkog itd. To smo riješili povećanjem stranica, sa mnoštvom klišeja, vinjetama, crtežima i većim slovima. Nu ima tu i još jedno lice, papir je svaki dan skuplji, klišeji su kriminalno skupi, nadnice svaki dan veća briga, i da ne govorim o Vama, glavnim centrima, koji dobivate avionski. Nu s druge strane centar Cleveland plaća posebno trošak poštarine, Toronto daje od vremena do vremena posebnu pomoć, nedavno su i braća iz Chicaga isto pomogli, i sa malo više i ljubavi i povišenjem broja pretplatnika, OBRANA bi se mogla održati. Bili smo probali preko jednog prijatelja slati kao međunarodni tisak, što bi značilo oko 40% jeftinije, ali ni to nije išlo, jer treba biti član međunarodnog tiska, i to je izvan naše snage. Obećano nam je, da će se možda i to riješiti, nu ovog časa je to velik problem. kada bi se svi obvezali na pomoć za klišeje i avionsku poštu, moglo bi se izdržati sadanji tok. Bojim se i novih poteškoća; poreza. Ovdje je otglasan jedan novi zakon o tisku, i nitko ne može otvoriti tiskaru novu bez uređaja koji vrijedi minimalno 15 milijuna pesota, tj. 300.000 dolara. Nu ako se razreže porez i na mali industriju u obrani velike, onda ne znam kako će biti. Velike banke koje su uložile novce u obnovu zemlje, beru svoje. Nu bilo kako bilo, OBRANU valja izdržati.

B.) DRINA. I snjom su mi zadovoljni. Ja sam fabricirao nekoliko DRINA namijenjenih za posebne svrhe: ona Huseinova, ona Bokežka, ona Jadranska, ona Istarska, ona Sandžaška, kao i zadnja posvećena HRVATSKOJ LEGIJI, ([Ova DRINA je br. 1-2, 1967., 350 stranica; jedna od najznačajnijih u opisivanju vojnika NDH i njihovih borbih, mo](#)), koja ide u sve važnije vojne škole, biblioteke, vojne institucije, vojnim povjesničarima, itd. Smatrao sam da naš udio u STALJINGRADU mora biti ocijenjen. Ne samo radi prošlosti, nego sadašnjosti, pa i budućnosti. Od nas će se tražiti i već se od mene formalno tražilo, da mislimo na LEGIJU. Rekao sam da, ali, ako bi dobili, kao nekada neko formalno jamstvo, koje sam tražio i kada se radilo o dobrovoljcima za Huseina, Yemen itd. Tako dugo dok se vodi prokomunistička politika u našoj zemlji, mi nikome za volju, pa ni Americi, ne možemo služiti kao topovska hrana u tobože antikomunističkoj vojni (križarski rat). One druge su Drine stigle u mnogo ruka i izvršile svoju misiju (Boka, Istra, Sandžak, dakle hrvatske periferije).

Nu ove i ovakve DRINE koštaju jedan imetak, posebno u klišejima. Nastojati ćemo uzeti na znanje, da prodaja knjiga ne ide, a nećemo trošiti vremena u jadikovanju i traženju uzroka, jer ih je mnogo. Jedno je sigurno, da je DRINA od svih priznata, iako je od mnogih prešućena.

Pretvaranje knjiga u Drine? Dijelom se to može učiniti, na pr. imam dio o pol. djelovanju Budaka, to može uz jednu DRINU. Isto tako točan pregled hrv. narodnih vladara, ali na pr. Budakove priče tiskane su na žutom papiru, ([radi se o knjizi ČIJI JE VELEBIT, Drinina Knjižnica, knjiga br. 27, Madrid 1968., mo](#)) i to se ne može miješati sa materijalom sa klišejima na bijelom papiru. Imam na pr. stvari koje se može, ali ima koje se ne može u taj plan staviti.

Pet DRINA godišnje po dva dolara? Može, ali svakako ne mogu biti kao ove, iako dostojne i na visini. Uz OBRANU i DRINU i LETKE, koji su svi na mjestu, ne možemo sasvim napustiti ideju tiskanja knjiga.

c.) KNJIGE. Tu je uglavnom bilo kritika, koja nam mora poslužiti za jedan ozbiljni razgovor na bazi razuma, razloga i dogovora. Vjerujem da nas sve vode razlozi, pa ipak je ponekada ispalo, kao da se radi o predrasudama, a ne razlozima. Da li sam ispravno postupio ili ne? Na temelju kojeg kriterija se to može ustanoviti? S kim bi se trebalo, konkretno konzultirati o tome da li jednu knjigu treba ili ne tiskati? Sa Povjerenicima, Društvima, pojedincima. Iz kojih područja ili iz svih? Koji nas kriterij treba voditi pri tome? Pokušati ću rezonirati konkretno. ([Radi se ovdje o nesporazumu s područja gdje su se DRINAPRESS-a knjige prodavale a nisu se mogle dobro prodavati. Osobno sam prošao kroz te situacije i probleme. Kupci bi uvijek našli tisuće razloga da knjigu ne kupi, a ako se knjige ne prodaju, druge se ne mogu tiskati, mo\).](#))

"Političke pjesme" Husnije Hrustanovića i Envera Mehmedagića? Tu sam morao progutati mnogo gorkih pilula i vrlo često od ljudi, koji bi morali razumjeti, da sam te pjesme tiskao radi Domovine. U teškim danima "neopredjeljenih" i servilizma Islamske Vjerske Zajednice srbokomunističkom režimu, što su značili problematični Muftić, ustaški poručnik Husnija, pjesnik, te mladi i suvremeni intelektualac Enver Mehmedagić. Ne radi se o tome što tko misli o "pjesmaricama" u Clevelandu, Torontu ili Chicagu, nego o tome kakvi efekt ima u krugovima đaka, profesora, intelektualaca u Mostaru i Sarajevu, kako su stigle te pjesme, i to svaka do oko 500 komada. Na pr. u Zagrebu u Knjižnici Sveučilišta nalaze se te pjesme, dok su u Sarajevu izvađene. Na pr. dobili su te pjesme svi pitomci Islamske Teologije ili drugih vjerski škola. Tko zna što je značilo u doba progona na pr. zaštita nadbiskupa Šarića NAPREDKU I DRUGIM RODOLJUBNIM ORGANIZACIJAMA, taj će znati cijeliti značenje tih knjiga, koje govore o Hrvatskoj u sredini, gdje je srbizam najbestijalniji. Meni piše jedan naš svećenik, koji je bio u Hercegovini, da se u osnovnim školama u Mostaru piše samo ćirilicom. A mi vodimo Otpor sa projekcijom na Domovinu, zar ne, a ne prema mogućnostima tržišta u emigraciji. Na pr. umjetnici u Hrvatskoj znaju da je Žarko Šimat pravoslavac, Enver musliman, i prof. Tijan katolički javni radnik, urednik španjolske enciklopedije kulture. I k tome to tiska ODPOR i DRINAPRESS. A kad smo već kod Envera; on je došao na moj poziv i obavio dužnosti u Madridu, Parizu, Trstu, Beču itd. i k tome je potrošio na to svu svoju ušteđevinu, a nije lani išao k Vama na deseti travnja, jer sam nije mogao platiti, a ja mu nisam mogao dati i Vas nisam htio teretiti. I sa trećim dijelom troška svoga puta mogao je tiskati svoje pjesme. I još uvijek, kad je već knjiga napravljena, napravljeno je nešto više primjeraka, i nešto će se i prodati.

Ostaje jedan literalno-politički uspjeh s kojim su vezani prof. Tijan, akademski slikar Šimat, i jedan musliman, pjesnik i borac u Otporu. Isti je pametan čovjek i on bi razumio negaciju Hrvata USA i Kanade prema njemu, ali ti na pr. Ismet ([Čerkić iz New York-a, mo](#)) ne može razumjeti. I mnogi drugi. Mi smo počeli našu pobunu sa jednom dobrom lozinkom : **NAŠE JE IME NAŠ PROGRAM, A ZOVEMO SE DRINA.** Mislim da bi kao nosioci jedne zavjetne misli morali biti širokogrudniji sa onim rijetkim muslimana ima, koji se izlažu istim opasnostima kao i mi katolici (ovo pismo nije poslano nijednom muslimanu) i k tome i posebnom preziru onih, koji ih optužuju da služe katoličke popove.

Nastavlja se.

Posljednje uređivanje od Bobani : 16-09-2015 at 13:22

16-09-2015 13:59#632

Bobani

Stari lisac

Datum registracije

Jun 2013

Poruke

2,348

STROGO POVJERLJIVO I SAMO ZA NASLOVNIKE VODSTVU ODPORA PODRUČJE "NORTH" (3) dio

(U nastavcima ću iznijeti ovo Okružno pismo generala Drinjanina predstavnicima Vanjskog Fronta HNO "NORTH", prepisano iz originalnih pisama. Nedavno mi se javio jedan čitatelj knjige "PISMA VJEKOSLAVA MAKSA LUBURIĆA" i traži pojašnjenje ovog strogo povjerljivog pisma Maksa Luburića koje zasjeca - kako čitatelj knjige piše - u mnoge aspekte hrvatske domovinske i emigrantske problematike. Kaže čitatelj knjige da su stranice tog povjerljivog pisma pomiješane. I zbilja stranice su pomiješane. Pregledao sam originale i za one koji posjeduju ova knjigu, stranice tog vrlo povjerljivog pisma bi trebala biti ovako. Staviti ću po redoslijedu. Početak prve stranice počima: 752, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, je zadnja stranica. Ispričavam se poradi ove pogreške. Hvala čitatelju knjige iz Domovine Hrvatske. Mile Boban, Otporaš.)

Uzmimo knjigu oca Masuccia (**MISIJA U HRVATSKOJ, Madrid 1967, mo**). Ne znam kakvi će biti materijalni efekt te knjige, ali je sigurno, da je Otpor dobio s tom knjigom mnogo na ugledu. Ta je knjiga bila zabranjena za tisak za života oca Masuccija, jer je ona svjedočanstvo opstanka NDH, i izričito njegovo priznanje da je Crkva spašavala komuniste, a kritizirala NDH, i sve ono što se kasnije dogodilo, najjače je naše povijesno svjedočanstvo sa strane one Crkve, koja je danas, rekli bi, "čuva Jugoslaviju". A mi živimo za povijest, zar ne, makar izgubili na jednoj knjizi. Nismo to mogli krivotvoriti, jer postoje dva primjerka na engleskom. Jednog ima Vatikan, drugog vlč. Lacković. Nismo mogli izostaviti, kako neki misle, ono što je negativno. Da smo to izostavili krivotvorili bi onaj drugi dio, jer nitko ne bi vjerovao, da je istina.

Uzmimo knjigu TEMELJI SPOZNAJE STVARNOSTI. (**DRININA KNJIZNICA, knjiga 15, Madrid 1966., 715 stranica, mo.**) Otac Vasilj (**Kvirin, mo.**) je za sebe naručio 120 komada i dobrano pokrio troškove tiskanja, pa je tiskati još 500 komada bilo potrošiti nešto malo papira i posla, - ali koliko je značila ta knjiga u rukama naših suradnika intelektualaca u domovini, pa pokojem i u emigraciji. Nešto smo i prodali. Barem nismo ništa izgubili.

Pisao sam glavnim povjerenicima o knjizi RUDEŽA. (**Marijan Rudež je napisao knjigu od 158 stranica NACIONALNA REVOLUCIJA u izdanju DRININE KNJIZNICE, knjiga 21, Madrid 1967., u vlastitoj nakladi i zadržao sea autorska prava iste. Mo. Otporaš.**) Ne može se kriviti Ismeta (**Ismet Čerkić iz New York-a, član HNO koji se je bunio, itd..., mo.**) jer nije pročitao ovoga, kada su nasamarili i mnoge inteligentnije i kompletnije ljude. Danas sam siguran da je ovaj htio infiltrirati se među povjerenike i ne radi prodaje knjiga. Na vrijeme smo stali, - i knjiga je trebala biti tiskana za novce, plaćena. Ipak nas nije uspio prevariti, jer niti se uspio infiltrirati među naše povjerenike, niti dobiti knjigu bez novaca. Ostaju riječi, nu tih ima i tamo, gdje nema nikakva povoda i razloga. Tamo ih izmisle. Pogledajte što i kako piše Hrvatska Revija i bilo kome tko pokuša mimo njih knjigu tiskati, kako su postupili prema prof. Prceli intelektualci, pa izričito ga prevarili, da im da materijal, a onda našli bilo kakvu izliku da ne surađuju, dok su sami spremali knjigu s tim materijalom. Nije to razlog, da ne tiskamo knjige, kada je knjiga potrebna, kada je plaćena, ili ima razloga za vjerovati, da bi mogla biti unovčena. Ja sam gl. povjerenicima uvijek objasnio, ali su zaboravili.

Na pr. knjiga TETA MALČA (**radi se o knjizi koju je napisao Mišo Slavonac istinita povjest iz seljačkog života DRINAPRESS 1965., mo**). Ta je knjiga bila plaćana po g. DIKI, a ono što bi prodali za pomoć uhićenima. Kako bi mogli odbiti tiskati uz te uvjete? (**Iz ovih objašnjenja može se uočiti da je general imao veliki pritisak i prigovore sa svih strana što tiska knjige sa "strane", drugima, koje nisu u okviru zacrtanog programa organizacije HNO, mo**) Nije se prodalo? Hvala Bogu, nešto jest, i od te knjige je bilo predano g. Deželiću 200 kom, po izričitoj želji pisca i g. Dike.

Knjiga STEPINAC GOVORI je isto plaćena, i mi smo prema ugovoru trebali dobiti 200 kom. za naše potrebe, te i poslati list potpisan po meni i vlč. Beluhanu. I poslali smo nešto, a nismo sve zato, jer je Beluhanu netko u Rimu napunio glavu kako bi bilo porazno da se sazna da smo nas dvojica potpisali jedan papir i nije mi potpisao ostale. To sam tek kasnije saznao. Nu mi smo i bez toga poslali knjige, i Vas sve molim, da uništite sve papire, odnosno onaj popratni list, kojega smo potpisali nas dva. ([Zbilja bi danas bilo interesantno znati o kojem papiru se radi, mo](#)). Nešto smo i izgubili na knjizi radi loma na mašini, ali sa prodajom ovih primjeraka ipak to možemo nadoknaditi. Tiskali smo veliko i vrijedno djelo. Pismo koje je pisao Stepinac na pr. Bakariću ([Radi se o pismu kojeg je nadbiskup Stepinac pisao Dru. Vladimiru Bakariću 21. srpnja 1945. Pismo se može naći u spomenutoj knjizi na st. 107/117 koje nadbiskup završava: "Molim Vas, gospodine Predsjedniče, primite izraz mogeg iskrenog poštovanja. dr. Alojzije Stepinac nadbiskup zagrebački i predsjednik Biskupskih konferencija., mo](#)) smatran je u Zagrebu povijesnim dokumentom. Sve treba gledati kroz prizmu Zagreba.

Knjige generala Diaza su vojni priručnici, koji su nam potrebni. Pretvoriti ih u DRINU? Može se, ali to nije onda jedna knjiga. I kad smo tiskali stvar povlačenja kao dio Drine, onda su mnogi bili nezadovoljni, jer da se izgubio efekt. Trebala je biti jedna knjiga. I na kraju: na knjigama se nešto može i zaraditi, jer nemaju klišeja ili imaju malo, pa će ići i jeftiniji papir, manje je i posla oko klišeja i boja.

Kad već govorimo o tome: prije odlaska glavnog linotipiste u vojsku morali smo raditi dvije šihte zato, da se izuči jedan novi. Zato smo mnogo stvari sličili, pa kad bi i htjeli nije nam moguće uvijek jednu knjigu pretvoriti u DRINU. Na pr. svima Vama je poznata stvar sa Safetom Jaskićom. ([SRBOKOMUNISTIČKI ZLOČIN NAD BOSNOM, Drinina Knjižnica, knjiga 23, Madrid 1967., mo](#)). Prešla je radio na tome. To je gotovo. Ima 400 stranica. To je najveće svjedočanstvo ne samo o zločinima komunista, Srba, nego i mnogih muslimana, a što ne možemo napisati mi specifično. To je vrlo važno. On je bio ustaški protivnik i uopće svakog radikalnog nastupa, on to i potvrđuje, ali je morao trpjeti zato, jer je bio Hrvat. Ostavio mi je to u amanet, ([Safet Jaskić je pisao generalu pismo 29 listopada 1963 god., u kojem se taj amanet nalazi. Nije preživio operaciju. Osobno sm u Parizu među mojim prijateljima sakupljao novčanu pomoć kako bi se mogli troškovi platiti, mo](#)), i Otpor nije smio ne upotrijebiti to. Kad je on to pisao osjećao je smrt i htio je da se stavi na papir. Staviti jednu ovakvu stvar u nastavcima bila bi umanjiti joj vrijednost. Možda nešto prodamo, ali ono što ode doma, ono će biti svjetionik mladim muslimanima, preživjelima Prijedora i sa Drine. To je jedno svjedočanstvo, kao i SIVA KNJIGA. Ona svjedoči da smo bili klani čim se stvorila Država, pa čak i tamo, gdje jednog Ustaše nije bilo.

I kad smo već kod SVIVE KNJIGE. Naši iz Francuske su materijalno pomogli koliko su mogli za golemo pokriće klišeja, i dalje će se nastaviti, i već je u radu SIVA KNJIGA NA FRANCUSKOM JEZIKU. ([Koko je došlo do ove SIVA KNJIGA U PARIZU. Ja sam već, mislim, o tome pisao. Dozvolite mi ponoviti. Ja sam bio član LA BIBLIOTHEQUE NATIONALE FRANCAISE gdje sam često zalazio, osobito subotom. Slučajno sam naletio na tu knjigu. Bila je na hrvatskom jeziku s pečatom ministarstva vanjskih poslova NDH. Začudio sam se! Prelistao sam skoro sve. Čim sam u poduzeću vidio - skupa smo radili - dra. Peranoća, odmah sam mu to saopćio. Od veselja je uskliknuo i rekao "...Matereti, tu knjigu trebamo imati ..."](#) Potrudio sam se i ta je knjiga došla do našega generala. Prevedena je na francuski, LA CROATIE MARTYRE. Pomagao sam dru. Peraniću u tome koliko sam mogao., mo.)

Tiskati ćemo NJIMA, a i SEBI NEŠTO. To nešto onda valja uz pomoć sviju naših, otporaških i ne otporaški, dati džaba u ruke onom dijelu elita koje govore francuskim jezikom, a to je ne samo Francuska i veći dio arapskog svijeta, nego skorom i čitavi ONU, a i dobar dio elita Evrope, Južne Amerike i čak sjeverne Amerike, te Kanade. knjiga izlazi sa svim dokumentima na francuskom i svim mnogobrojnim klišejima.

Knjiga Štirova o gerili nije bila uspjeh, jer je knjiga porasdjeljena španjolskim elitama, ali je na pr. oružništvo Argentine kupilo 1000 knjiga, dok je ovdje porazdjeljeno na španjolskom virtualno NA SVE ODGOVARAJUĆE LJUDE, KOJI O NAMA NISU NIŠTA ili sasma malo znali i to stariji. Danas se zna. Imamo RADIO, imamo DRINAPRESS, i obadvije vrše jednu misiju, koju nitko drugi i nigdje ne bi morao. Kada je Ministarstvo propagande htjelo ušaltati naš i slovenski, makedonski, bugarski i valjda srpski radio u jedno, a to je jugoslavenski, za par dana imali smo stotine intervencija. Hvala dijelom knjizi.

Nastavlja se.

16-09-2015 15:53#633

Bobani

Stari lisac

Datum registracije

Jun 2013

Poruke

2,348

STROGO POVJERLJIVO I SAMO ZA NASLOVNIKE VODSTVU ODPORA PODRUČJE "NORTH" (4) dio

(U nastavcima ću iznijeti ovo Okružno pismo generala Drinjanina predstavnicima Vanjskog Fronta HNO "NORTH", prepisano iz originalnih pisama. Nedavno mi se javio jedan čitatelj knjige "PISMA VJEKOSLAVA MAKSA LUBURICA" i traži pojašnjenje ovog strogo povjerljivog pisma Maksa Luburica koje zasjeca - kako čitatelj knjige piše - u mnoge aspekte hrvatske domovinske i emigrantske problematike. Kaže čitatelj knjige da su stranice tog povjerljivog pisma pomiješane. I zbilja stranice su pomiješane. Pregledao sam originale i za one koji posjeduju ova knjigu, stranice tog vrlo povjerljivog pisma bi trebale biti ovako. Staviti ću po redosljedu. Početak prve stranice počima: 752, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, je zadnja stranica. Ispričavam se poradi ove pogriješke. Hvala čitatelju knjige iz Domovine Hrvatske. Mile Boban, Otporaš.)

Govorim Vam sa razlozima i drago bi mi bilo, da ih prihvatite, ili da nađemo rješenja, koja nam omogućuju daljnji rad. Svu domovinsku propagandu, mnogobrojne letke i mnogo stotina tisuća primjeraka ne možemo ni zamisliti bez ovog drugog rada. Sve je ovo cjelina. Tako treba sve ovo gledati. Možemo biti ponosni, jer smo svi skupa stvorili nešto, što je došlo do izražaja, što je tu još uvijek, i što cijela emigracija nema.

Ja sam pokušao (Bebek, Hrustanović) sa našim manje ili više sposobnim intelektualcima i manje ili više mladima. Jedan mi je od Vas rekao i to, da sam trebao trpjeti Bebeka pa makar mi "**srao na glavu**". Nu da je i dao od sebe štogod i meni omogućio, da idem van i zaradim nešto, bilo tiskarom bilo trgovačkim radom, pa makar mi se srao na glavu bio bi to podnosio. (Tko je pratio i čitao ova pisma, i možda zapamtio, sjetit će se da je general pisao kako ih je morao izgoniti iz kreveta u pola dana. Prije dva/tri opisa general je pisao kako mu je jedan tražio da mu kupi auto i sto drugi čuda. Zna li tko je taj bio? Kako su meni iz prve ruke govorili, ima tamo skoro pola stoljeća, glavom i petom to je bio Željko Bebek, mo). Nu samo radi samog sranja nije mi potrebno mučiti se, jer to čine sasvim besplatno Polić, (Hrvatski Glas HSS, mo) Nikolić, Vinko, Hrvatska Revija, mo) Petričević i drugovi. OBRANA nije postala novina dok ih se nisam riješio, i kroz ovo vrijeme smo tiskali više nego cijela emigracija, i vjerujte mi, daje to otporu više ugleda, nego smo mi u stanju vjerovati. Čvrsto sam uvjeren, da bez tiska ne bi bili gdje jesmo. Može nas se voljeti ili, slijediti ili

ne, kritizirati ili ne, ali nas se ne može ignorirati, kao što su htjeli gg. političari i mnogi naši "suputnici", koji su mislili u zajedničkom maršu staviti nam se na čelo.

Da sam mogao imati ruke slobodne, tj. da sam mogao računati sa mojim literatima, i ne tjerati ih iz kreveta u 10 i 12 kad bi se naglo povratio kući, i k tome plaćati radnike, onda sam mogao pretvoriti tiskaru i u trgovačko poduzeće. Nu ja sam radio na pet frontova, i vjerujem da nitko od Vas nije želio da zanemarimo ono glavno, zašto smo se pokrenuli i sve od sebe dali. Meni se je pred par godina reklo da bi došao na pr. Štef (**Crnički iz Clevelanda, mo.**) koji da bi bio barem djelomično osiguran, a ja ne mogu povjeriti bilo kome korespondenciju, veze, sastanke itd. U dilemi ; boriti se da brzim tempom izađemo s idejama pred narod, ili pak stvarati jedno poduzeće, koje bi moglo dati od sebe jedan minimum i bez moga izravnog rada, odluka je bila jasna ; **IDEJE**. Nitko, pa ni najveći pesimista neće moći reći da se nismo predstavili narodu i emigraciji sa zdravim idejama i sa vrećom punom novina, knjiga i Drina. Zato Vas molim, da razmislite malo o toj cjelovitosti, o cjelini, jer smo svi skupa napravili nešto golema. I onaj tko je dao sve svoje kao Šego (**Stipe Šego iz Chicaga, mo.**) za linotip, i onaj tko je dao mnogo dolara, i onaj tko je pisao, onaj tko se ponižavao prodavajući, moleći, ljuteći se, i onaj tko je ipak kupio nešto i riječju nam pomogao, dao je svoj dio. Ne smijemo stvarati uvjerenje frakasa, jer to ne bi bilo istinito. Pomalo će otići i prodati se i ono što leži, i biti kaplja do kaplje, iz koje će ipak uvijek biti pomoći za stvar tiska. (**Samo pozitivan čovjek može ovako pozitivno misliti, a tko pozitivno misli, taj pozitivno i piše. Knjiga "PISMA VJEKOSLAVA MAKSA LUBURICA" za sigurno će dati prvu nagradu Maksu Luburiću za ovakvo pozitivno rezoniranje. Mo. Otporaš.**)

Uza svu svoju skromnost moram reći, da nitko na mom mjestu ne bi mogao dati više od sebe na ovom polju. To je moje uvjerenje, a vjerujem i mnogih od Vas. Ili me se treba odteretiti radom na Vanjskom Frontu, ili u administraciji, ili mi barem formalno pomoći svladati to. Tada možemo dati i više, na ovom i drugim odsjecima rada. Mogao bih Vam govoriti mnogo toga o projektima, o pripremanom vježbovniku vojničkom i diverzantskom, na kome se već radi, itd. ali bi me to skrenulo sa puta. Htio sam tek pomoći Vam, da stvar "pjesmice" (**moglo bi se reći da general* ovdje misli na pjesmaricu "ŽENIDBA MUJE GRABOVICE", izdanje Drinine Knjižnice, knjiga 9, Madrid, 1965., mo**) i td. ne shvatite ni kao moj osobni kapric, jer ih nemam, ni lakomislenost, jer sve što je napravljeno, imalo je svoj ZAŠTO I ZATO. Pa i onda ako u svemu nismo uspjeli i ne svojom krivnjom.

Ja bih vas sve skupa molio da na sastanku Dranog Skupa "NORTH" još jednom pokušate naći načina prodaje naših stvari, pa i knjiga, a ja ću uzeti na znanje što ste mi rekli i za DRINU, koja je već zapakirana, napraviti još 4 u god. 1968. ako ne budemo stupili u stanje, koje bi to onemogućilo.

I u čemu ne uspijemo, nismo uspjeli, nije mjesta pesimizmu, i još manje predbacivanjima jedan drugome, ili samima sebi. Jedna napisana knjiga je uvijek za Otpor jedan imetak. Možda bi se moglo masivnom propagandom u Americi, ili davanjem procenta preprodajnicima, ipak postići više.

3.) Postavljeno mi je više pitanja u pogledu strica Ante Došena. (**Stric Ante Došen, tako su ga skoro svi od milja zvali, je sin Marka Došena prvog predsjednika Vlade NDH, mo.**) Na pr. br. Gagro misli da nije bilo pametno poslati ono kor. pismo, kojim sam obavijestio ljude Otpora, da Jelić nije došao, a da sam odbio ići u Barcelonu na sastanak tako dugo, do nemam garancija, da je Jelić zaista tamo. Ja sam pisao br. Ratku, kako ne, i dao razloge. Bio je kod mene i stric Ante i ja sam s njim razgovarao, kao i sa drugih 200 osoba ovoga ljeta. I sada da Vam kažem jedan dio onoga, što sam već opetovao :

a.) Stric Ante Došen je po svima nama voljena figura, i smatramo ga pravim patrijarhom. Uvijek smo slušali dobre savjete, i moglo bi se reći, da smo se dobro razumijevali do novog ludovanja Dra. Jelića, koji je, među inim, već drugi puta, ako ne treći, prevario sve nas.

Nu ja sam još uvijek javio u Pariz Anti (Ovdje se treba nadodati da je stric Ante Došan došao od generala u Pariz da se sastane s drom. Peranićem i drugima, na putu za Njemačku. i Mi smo se sastali sa stricem Antom Došenom. Mo.) da za razgovarati sa Jelićem treba imati vremena, magnetofonsku vrpču, i dva svjedoka. Ako prof. Prcela, vitez Pjanić, pukovnik Batušić i ja nismo dostatni svjedoci, jesu dokumenti, i ja o tome želim govoriti bez predrasuda. Zato Vam prilažem nekolicini fotokopiju pisma kojega je uputio Jelićev pomoćnik puk. Batušiću, a sam Jelić drugima, usmeno i pismeno, i kako ste mogli vidjeti u uvodniku Hrv. Države, (glavno glasilo organizacije Hrvatski Narodni Odbor, kojeg je osnovao i kojemu je predsjednik dr. Branko Jelić, mo), i koju ako sami nemate tražite, da Vam napravimo fotokopiju, gdje poziva u ime **PODPIS DESETOTRAVANJSKE DEKLARACIJE DA LJUDI STUPAJU U LEGIJU NEKAKVU I U HRVATSKO REVOLUCIONARNO VIJEĆE**. Da je on dobio mandat. Pitaju me ne samo pukovnici, nego i mali ljudi čarkari, da li da stupaju u "H.R.V. - LEGIJU" ili ne, jer da je Lukas potpisao u ime Otpora. Što je napravio Oršanić i puk Štir, to Vam je poznato. I da je nisam reagirao, i napravio onu malu obavijest, da to rade UDBAŠI, i da je otpremljeno više ljudi u ruke Udbe, kao sada Draganović i mnogi drugi, odvedeni, ubijeni ili pak kompromitirani, što bi Vi rekli o "svome generalu", zapovjedniku ili glavnom tajniku Otpora, kojemu ljude vode zakrabiljeni kućeberi, (kućoberi je stara hrvatska riječ za onog koji s korpom u ruci ide kroz selo i galenteriju prodaje, mo.) šverceri i davno već uništeni političari. Pod tu cijenu mogli smo mirno ostati u HOP-u Dra. Hefera, frailice (frajlica se kaže za stariju djevojku, mo) Višnje, dezertera Ilića, itd. i ne bi se trebali suprostavljati progonima, neugodnostima, blaćenjima, gubljenju zdravlja i vremena. Mi smo **VELIKOM ANTI**, (misli se na Poglavnika, mo.) dok je još bio relativno velik, rekli šta mislimo, da danas budemo u kolotečini događaja, i da onda sve to promijenimo za pogoršano izdanje jednog neozbiljnog hoštaplera samo zato "jer je on Hrvat", onda možemo s istim pravom prihvatiti Dra. Krnjevića. Dra. Hefera, Dra. Bakarića, ili Roku Kaleba, jer su svi oni Hrvati. I da to ne činimo zato, jer smo to mi **SUVERENO ZAKLJUČILI, NEGO** zato, jer to želi stric Ante, jer što će biti ako se okrene protiv nas, to bi bila svjedodžba siromaštva svima nama i posebno stricu Anti, jer bi to značilo, da ga smatramo senilnim starcem, ili budalom, kojemu treba reći **DA**, kako se ne bi uvrijedio.

Nastavlja se.

16-09-2015 17:01#634

Bobani

Stari lisac

Datum registracije

Jun 2013

Poruke

2,348

STROGO POVJERLJIVO I SAMO ZA NASLOVNIKE VODSTVU ODPORA PODRUČJE "NORTH" (5) dio

(U nastavcima ću iznijeti ovo Okružno pismo generala Drinjanina predstavnicima Vanjskog Fronta HNO "NORTH", prepisano iz originalnih pisama. Nedavno mi se javio jedan čitatelj knjige **"PISMA VJEKOSLAVA MAKSA LUBURIĆA"** i traži pojašnjenje ovog strogo povjerljivog pisma Maksa Luburića koje zasjeca - kako čitatelj knjige piše - u mnoge aspekte hrvatske domovinske i emigrantske problematike. Kaže čitatelj knjige da su stranice tog povjerljivog pisma pomiješane. I zbilja stranice su pomiješane. Pregledao sam originale i za one koji posjeduju ova knjigu, stranice tog vrlo povjerljivog pisma bi trebala biti ovako. Staviti ću po redosljedu. Početak prve stranice počima: **752, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 753, 754, 755, 756, 757, 758,**

759, 760, je zadnja stranica. Ispričavam se poradi ove pogriješke. Hvala čitatelju knjige iz Domovine Hrvatske. Mile Boban, Otporaš.)

b.) Osim toga moje je sveto pravo da odabirem mjesto, sastanka. Previše sam kompromitiran u ovoj borbi (za našu zajedničku Hrvatsku, kako je u predizbornoj kampanji 2009. godine rekao i dr. **Andrija Hebrang mlađi ...da se je Luburić borio za hrvatske interese ..., mo**), da bi išao kud me tko naruči. Ja imam ambijenta u Madridu i Valenciji, ali ne u Barceloni, koja ima veliku luku i u kojoj ima svaki dan ruskih, srpskih i drugih brodova. Sami Katalinci nisu kao svi, jer imaju starih jada i previše komunista. Izbjegavao sam improvizirane sastanke, gdje mi se pošalje telegram i dolazi u mjesto po drugom izabrano. Ne da sumnjam u njih, nego u one, koji bi za njima mogli doći. Osim toga ne vidim praktične koristi od toga da se sa bilo kim zagrlim na uzletištu između dva aviona, osim ako me vežu velike veze i čini. Nu da ja letim bilo kome zato, da mi može Jelić na "povijesnoj sjednici" i "velebnom zboru" na kojem je u ime američkih Hrvata govorio stric Ante, da može reći, da je "bio sa Maksom" to nije ništa. Treba iskupiti mjenicu New Yorka i Buenos Airesa, i to se ne čini ni grljenjem sa Jelićem, ni podlizivanjem stricu Anti, nego ozbiljnim radom, naporima, zaključcima i načelnim kritikama kakve su bile mnoge Vaše, pa i ova Gagrina.

c.) Razgovarao sam sa stricem tri dana i dio noći. On nije senilan starac, nego jedan od najžilavijih i najdinamičnijih od 200 osoba sa kojima sam bio. Duhovno i tjelesno jak, svjež, koji je mogao jesti, piti, hodati, razgovarati, ne spavati, kao i ja, - to nije senilni starac, bez obzira na godine. Mnogo senilnijih ljudi sam vidio a nemaju ni 30 godina, i već su gotovi. Dakle čini mu se nepravda ako mu se podvaljuje kao starcu, jer to nije. Nitko se za više problema i ljudi nije življe interesirao kao on. Znači da je čovjek duha, akcije i borbe, pa ga kao takvog treba smatrati.

d.) Sa stricem Antom sam razgovarao u ovom duhu. Možete mu ovaj pasus pročitati. Sve ovo sam rekao i njemu, i čak i to, da kuda je god prolazio, da je ostavio isti trag. Uplivisao (**utjecao, mo.**) je na ljude, pa i na strogo unutarnje probleme Odpora. Je li se smatra pripadnikom Odpora? Ne ! On je simpatizer, kao i Jelićev, Uj. (**organizacija Ujedinjenih Hrvata je bila i u Njemačkoj, Americi i Kanadi, mo.**) Hrvata, itd. I baš radi toga mi nismo dužni prihvatiti zapovjedi, iako možemo želje i sugestije. Nu ja nikada nisam upotrijebio riječ: zapovijedam, određujem, naređujem, itd. nego sam uvijek sugerirao, molio, tumačio, ali i prihvatio kriterije koji osobno nisu bili moji. Prema tome nismo dužni kao organizacija činiti ono što stric Ante, ili stric Andrija, (**misli se na dra. Andriju Artukovića, mo.**) ili netko drugi žele. Nego smo organizacija, koja konzultira pripadnike, izabire vodstvo, zaključuje i sprovodi u djelo.

e.) Stric Ante mi je na rastanku rekao, da sam u pravu, da će ići u Toronto, da će i nadalje sa simpatijama gledati i pomagati rad Otpora. I još mi je savjetovao, da neka ne slušam previše savjete drugih, jer da vjeruje u kriterij moj kao snažna i sikusna čovjeka. Svi imate prava pitati ga jeli tako ali i ispitati ono što sam ja naveo. I neka govore među nama čiste činjenice, a ne neki boležljivi sentiment, ili patološki kriterij, koji je odveo u propast Poglavnika ; Poglavnik zna šta radi, Maks zna šta radi i - na kraju, kako smo rekli : BABA LUCA ZNA ŠTA RADI ....(**Osobno smo, naš ogranak HOP-a Dr. Ivan Šarić, dok sam živio u Parizu, prolazili kroz te "službene naredbe" Lucije Rukavine, koja je živjela u Munchenu. Moj dobri prijatelj Ivan Barun je svojoj kćeri dao ime Luca, na uspomenu "ustašice" Luce Rukavine, mo**)....

Nu to znači i to, da kad ne bi bio učinio kako sam učinio, da bi bio pogriješio. Mi smo planski, ozbiljno, doktrinalno, svjesno sproveli ono što smo nagovijestili. Idemo dalje.

Ono što se je dogodilo Draganoviću je klasični primjer kao se ne smije raditi, i da pri svemu treba imati nekog kriterija koji je kontroliran od jedne ekipe. Zato mi ne možemo vječno čekati što će o svemu misliti stric Ante, kako je puk Štir čekao sa stvaranjem ODPORA jer što o tome misli prof. Oršanić, Korski i "Petit Komite". (**Francuska riječ a znači "Mali Komiteti, ili mali Odbor, mo**). Vi ne

možete reći nijedan, da nisam prihvatio sugestije, nu i tu se događa da vi, svaki od Vas, o nekoj stvari mislite različito. Zato smo ekipa, pa skupno o tom odlučujemo. Ne mogu ja praviti sa Jelićem za volju strica nešto, što on ne želi s Vama, ili njegovim ljudima sa Brbićem u Australiji, ili isto tako ne možemo odgovarati za ono što čini Varoš u Rimu, Orlović u Njemačkoj, ili netko drugi u Munchenu zato jer to hoće Draganović. Ili da se čini, jer to netko od ovih želi. Ja vjerujem u borbenu našu demokraciju i vrlo bi me radovalo ako u tom krugu vidimo i strica Došena.

Nastavlja se.

16-09-2015 17:53#635

Bobani

Stari lisac

Datum registracije

Jun 2013

Poruke

2,348

STROGO POVJERLJIVO I SAMO ZA NASLOVNIKE VODSTVU ODPORA PODRUČJE

"NORTH" (6) dio

(U nastavcima ću iznijeti ovo Okružno pismo generala Drinjanina predstavnicima Vanjskog Fronta HNO "NORTH", prepisano iz originalnih pisama. Nedavno mi se javio jedan čitatelj knjige **"PISMA VJEKOSLAVA MAKSA LUBURICA"** i traži pojašnjenje ovog strogo povjerljivog pisma Maksa Luburića koje zasjeca - kako čitatelj knjige piše - u mnoge aspekte hrvatske domovinske i emigrantske problematike. Kaže čitatelj knjige da su stranice tog povjerljivog pisma pomiješane. I zbilja stranice su pomiješane. Pregledao sam originale i za one koji posjeduju ova knjigu, stranice tog vrlo povjerljivog pisma bi trebala biti ovako. Staviti ću po redosljedu. **Početak prve stranice počima: 752, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, je zadnja stranica.** Ispričavam se poradi ove pogreške. Hvala čitatelju knjige iz Domovine Hrvatske. Mile Boban, Otporaš.)

4.) "Treći Koroak". (Konačno sam došao do onog što sam godinama tražio, a to je TREĆI KORAK. Ja sam iznio u ovim pismima prvi i drugi korak, ali nikako nisam mogao pronaći Treći Korak. Ako je to ovo što sam ja uvijek mislio da je Treći Korak, onda neka to bude ovaj opis generala Drinjanina u ovom pismu **TREĆI KORAK**, mo). Ja sam ovoga ljeta razgovarao sa 200 Hrvata svih vrsta iz domovine i emigracije. Vi ste stalno tamo na skupu i pokretu. Brbić je obletio Australiju i ispipao teren i snage. U Južnoj Americi smo u godini dana ne samo sugerirali ono vječno o tome što će reći Trust Mozgova (moglo bi se reći monopol nad mozgovima, ili još bolje, **šaljiviji naziv za skup ljudi koji se smatraju vrlo mudrima, mo**) jedne pregažene politike i pobijeđene vojske, nego smo postali jedna od najsolidnijih grupa, koja je u više nastupa izišla sa ekipom, programom i ljudima Otpora. Iz Evropskih zemalja stalno smo u kontaktu i ove godine kao nikada bio je solidan kontakt sa domovinom. Vanjskim smo uspjesima, javnom afirmacijom, kruna kojega je bio ZBOR U CLEVELANDU U NASTUPU I SA ONIMA, KOJI NAS DOSADA NISU HTJELI POD NAŠIM IMENOM, nego kao kakvo vanbračno dijete pod imenom Saveza, ili kao "publiku". Naše su nam publikacije otvorile put do protivnika i do inteligencije. Dogodilo se i dio onoga što sam Vam nagovještavao, tj. desintegraciju iznutra, i kroatiziranje dijela hrvatskih komunista. Sve su to činjenice. A i to nije sve što smo učinili, što činimo i što mislimo činiti.

Do sada smo bili u "drugom koraku" tj. "psihičkom ratu sa Jugoslavijom". Taj smo zadatak vršili prema našem stanju i možda i preko materijalnih snaga. Indoktrinirali smo čitavi niz domovinskih ljudi, izmijenili mišljenja sa drugima, koji još čekaju. Od našega kapaciteta intelektualno i politički

izgrađenih ljudi, od nas slobodnih emigranata i rodoljuba očekuje se i više. Mogao bih reći, da oni od nas očekuju više, jer su sami voljni dati više. Naši ljudi djeluju dobro, naš tisak isto. Imamo emigraciju, slobodu, sredstva. Oni imaju isto po barem nešto na svakom sektoru. Uspjeh i onaj konačni ovisi od više elemenata, a ne samo od želje. Svjesni smo da nema rata, svjesni i činjenice, da nam nitko slobode dati neće. Snaga je u nama i u našoj spremnosti ne samo za žrtvu, nego i nešto teže : koordinaciju snaga unutra i vani. Ja sam više očekivao od onih, koji su me posjetili od preko bare. Nije dosta reći : idemo ili - idite ! To nije samo jedan čin jednog čovjeka, jedne volje, nego ekipe, sredstva, plana, koordinacije i superacije. Prije svega je problem mentaliteta, jer boriti se protiv jedne organizacije stvorene bez sentimenta, ali znanstveno, sa sredstvima i izgrađenom tehnikom. I sa prednosti koju daje imati vlast, sredstva, aparat, ljude i zaleđe, baze i moral. Suprostaviti se sa improvizacijom i pod nadzorom hrvatskih Azeva (**ponavljati ću ovu riječ češće puta kako bi ju Hrvati zapamtili, a odnosi se na jednog ruskog duplog/dvojstrukog špijuna za vrijeme carske Rusije, po imenu Azev, mo**) i bez ijedne sigurne logističke baze, osuđeno je na propast. Naš čas je tu, jer se u nas još vjeruje. To nas i obvezuje. Za preći iz "psihološkog tj. hladnog rata, tj. "topli rat" stvar je dobra plana, sigurna vodstva i odlučnost.

(Dakle, po doktrini generala Drinjanina bi trebalo značiti: "**PRVI KORAK**" je mobilizacija i spremanje, "**DRUGI KORAK**" je psihološki, tj. promidžbeni, ili još bolje, hladni rat, dok je **TREĆI KORAK** "topli rat" kako ga je general u ovom pismu nazvao, a to, u punom i pravom smislu riječi znači: RAT, puščani, topovski, avionski, hvatanje za grkljane, ko' koga itd., mo.*Otporaš.)

Bio sam čvrsto uvjeren, da će stanoviti prijatelj iz Clenelanda, o kojemu mi se godinama govorilo, koji da ima mogućnosti, veze, odlučnost itd. reći nešto. Ostalo je sve pri tome "**da bi trebalo**". Obecao vratiti se, i nije se vratio. Čekao sam ga prema dogovoru, izgubio tri dana i morao ići na sastanak sa ljudima iz domovine, u drugo mjesto, i na kraju mi je napisao kartu i rekao, da kad se vrati, da ćemo vidjeti.

Ne bih želio ponavljati ono što sam mnogo puta rekao, da bi bilo fatalno, da isti ljudi sa Vanjskog Fronta, koji imaju JEDNU MISIJU, i koja bi morala biti i pojačana u slučaju nastupa "**TREĆEG KORAKA**", velim da isti ljudi napuste svoja mjesta i pretvore se u improvizaciju dijela domovinskog fronta. Takovi ljudi, koji osjećaju taj poriv, imaju odlučnost, sposobnost za akciju, nebi smjeli voditi športske, kulturne, karitativne, političke i druge javne akcije. Samo su HRVATSKI AZEVI I IGNORANTI mogli organizirati one "akcije", gdje su samo kompromitirali stotine, potrošili imetke, a nisu učinili još ništa osim stvaranja nepovjerenja u naš zdrav razum. Orlović je najprije stvorio Banku, štednu zadругu, ljudi su je napunili sa svojim uštedama, zatim je stvorio plan, napisao ga, kako će rušiti ovo ili ono, kako će preuzeti vlast, obišao Njemačku, Švedsku, Francusku, i svakome govorio o revoluciji. Zatim poslao ljude da kupe dinamit, a "**glavni štab**" slavio "početak akcije". Novinari i policajci imali magnetofonsku vrpcu sa razgovorima iz Njemačke u Belgiju o kupnji dinamita, i kao svatovi mladu dočekali dinamit na granici. Došao auto, zaustavili, prosljedili, proces, "slava", zabrana, novci za revoluciji izgubljeni, i naravno, nema revolucije jer je Njemačka vlada zabranila. I nema štedne zadругe, jer je potrošeno u kupnju oružja. Znete li koliko je blagajnika takvih skupina otišlo u Jugovinu sa novcima za kupnju oružja? Znete li koliko šefova rev. organizacija i nakostrušenih "Trup", "HOP" itd. radi za njemačku policiju i Interpol? Koliko Goreta, Džida i sl. kontroliraju svakog "nakostrušenog". Koliko godina su oni sve javljali? Savjest im je progovorila tek onda kada je trebalo ubijati i izvrnuti se da budu ubijeni? Koliko ima u svemu tome šverca, kriminalaca, avanturista, agenata Udbe i Interpola? Meni su došli "oni najbolji" da im dadem "stanovite stvari". Obaviješten sam bio od prijatelja na vlasti, da dolaze agenti Interpola. Velim čovjeku da ću mu te stvari uručiti u drugoj zemlji, tamo gdje treba. Odgovara da NE, NEGO DA ŽELI SAM TO NOSITI I NE ŽELI SE SNIKIM VEZATI. Trebao je, dakle, dati Interpolu mogućnost, da ga uhvate kad iziđe iz moje kuće "sa tim stvarima", koje bi bile dostatne da mi se da izgon, da me se internira, da mi se zatvori tiskara i zabrani pol. rad. U mnoge

od ovih se nije moglo taknuti, jer ili je iza njih "mrtvi Poglavnik" ili "živi Draganović".

Njemačkoj su pak policiji oni sami, kako znamo, dojavljivali svoje vlastite drugove od HOP-a. Oni koji rade za njemačku policiju daju svoje podatke, (potrebno je samo prelistati OBRANE iz godine 1965/1966., te tu ćete naći slike i kopije slika onih članova HOP-a koji su surađivali i dojavljivali istaknute i djelotvorne državotvorne Hrvate Njemačkoj policiji, Franju Goreta i Mirka Dšidu i druge, mo.), neki za novce, drugi "da se prikriju i osiguraju" a ne znaju, da čim predaju podatak, nisu više vlasnici, i ne znaju tko će i kome prodati te podatke.

Uhićenja samih šefova tajnog redarstva u Njemačkoj u zadnja vremena dokazuju, da ih je pola radilo za Rusiju. (Moglo se je iz dosadašnjih pisama generala Drinjanina uočiti da on nikada ne govori o SSSR, nego uvijek Rusija. Ovo ne dokazuje da je general bio antikomunista, nego vizionar, mo), koji rade za Tita? Oni koji pišu rodoljubne članke, kao Varoš i liju suze nad grobom mladog i neiskusnog Šimundića, bio je koji je mjesec dana govorio u Rimu o tome, kako je Draganović otišao na jedno "dulje konspirativno putovanje". Da ga ne bi prije vremena tražili. I izgleda da je sam otišao preko granice i ne znajući, a oznake granice i sa talijanske i sa jugoslavenske strane bile su skinute. Tako ga kao austrijskog državljanina mogu optužiti javno, a na popisu je "ratnih zločinaca", da je došao da u Jugoslaviji organizira sabotažu. I čitav aparat "suradnika" ostaje vani, trguje, švercuje, konspirira i čeka daljnju žrtvu, materijal za suđenje i bičevanje živaca za akcije, koje su unaprijed osuđene na propast, kako sam Vam to dosta puta pisao i osobno govorio onima, koji su bili kod mene. U Australiji smo imali 10.000 pol. emigranata i pola ih je bilo organizirano. Što se je dogodilo? I u Njemačkoj? Nu "vođe" koje rade za strane policije da si osiguraju rad za Udbu, tu su, i filtriraju najbolje ljude, da bičuju živce ljudima i guraju ih u unaprijed osuđene akcije, kako bi strani svijet nas osudio, a narod izgubio vjeru u naš zdrav razum.

Nastavlja se.

16-09-2015 18:29#636

Bobani

Stari lisac

Datum registracije

Jun 2013

Poruke

2,348

STROGO POVJERLJIVO I SAMO ZA NASLOVNIKE VODSTVU ODPORA PODRUČJE

"NORTH" (7) dio

(U nastavcima ću iznijeti ovo Okružno pismo generala Drinjanina predstavnicima Vanjskog Fronta HNO "NORTH", prepisano iz originalnih pisama. Nedavno mi se javio jedan čitatelj knjige **"PISMA VJEKOSLAVA MAKSA LUBURIĆA"** i traži pojašnjenje ovog strogo povjerljivog pisma Maksa Luburića koje zasjeca - kako čitatelj knjige piše - u mnoge aspekte hrvatske domovinske i emigrantske problematike. Kaže čitatelj knjige da su stranice tog povjerljivog pisma pomiješane. I zbilja stranice su pomiješane. Pregledao sam originale i za one koji posjeduju ova knjigu, stranice tog vrlo povjerljivog pisma bi trebala biti ovako. Staviti ću po redosljedu. **Početak prve stranice počima: 752, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, je zadnja stranica.** Ispričavam se poradi ove pogriješke. Hvala čitatelju knjige iz Domovine Hrvatske. Mile Boban, Otporaš.)

Neka nitko ne misli da će impresionirati svijet sa jednom bombicom, jer u Vijetnamu se lijeva krv

do koljena, igra se poker smrti i ruski sateliti sa atomskim punjenjem već hodaju oko kugle svakih 50 minuta. Na Balkanu su oduvijek padale bombe, pa i ginuli milijuni. Američko javno mjenje nije se impresioniralo ni kad su mu gorile čitave četvrti, ni englesko kada mu je gorio London, ni Nijemci kad je gorilo pola milijuna u Hamburgu. Rusija je u ratu imala 20 milijuna mrtvih, i Kina sprema pokolj čitave ruske Sibirije. U Sajgonu dnevno eksplodira dvadeset bombi, i u Honkongu, pred Bankom, na štangi vise Englezi, a unutar zgrade prave se trgovačke operacije. Teror ekvilibrija atomskog rata drži rivale (**protivnike, mo**) u hipokritskom stanju, i ni Papa koji dnevno poziva Ameriku da zaustavi sistematsko "koventriziranje" (**u ovim smislu znači bombardiranje, mo**) Sjev. Vijetnama, ni tobožnja savjest ljudi, pacifista, itd. neće prstom maknuti za bilo koga. Ovoga ljeta dao sam na čitanje prof. Prceli jedan moj poziv **HRVATSKIM ELITAMA** (**imam ga i kada dođe vrijeme staviti ću ga ovdje, gdje i pripada, ovim pismima, mo**), u kojem sam iznio strateško-taktičke zasade za jednu akciju.

Ne mogu to dati iz ruku, niti slati poštom. Takvo jedno pismo može izgledati i pesimističko. Nu da li ima razloga za varljivi optimizam? Da li mi imamo prava gurnuti naš narod u jedan rat bez izgleda za uspjeh? Bez pomoći, političke, logističke, bez kapacitiranih ljudi, kad bi i mogli prihvatiti, da osim stranih agenata i Udbaša i Azeva, ima čestitih hrvatskih idealista, koji žele, kao što Vi želite početak akcija.

Zato u prvom redu: ne miješati pojmove domovinskog i vanjskog fronta, ne miješati LJUDE ta dva fronta, da svaki neuspjeli akt ne povuče za sobom gubitak svega. Kad se Rover popeo na glavu svima sa "revolucijom" poslao sam mu poruku: ako ti je cilj najaviti rat Australiji, onda čini to u svoje ime. Ako misliš raditi na vanjskom frontu Otpora, onda svi ti stoje na raspolaganje. Ako imaš petlje i odlučnosti raditi na domovinskom frontu, onda napusti sve i dođi k meni, ali onda nema više povratka u Australiju, jer se ne može biti u isto vrijeme konspirator sa 10.000 klm. daljine, "član Vlade Vijeća", vođa športa, odbornik kulturnog kluba itd. I k tome "smatra me se šefom Bratstva".

Ovakvi zastarjeli mentaliteti upropastili bi svaku akciju i onda, kada bi ona imala izgleda za uspjeh. Boriti se protiv partije nije isto što i protiv brutalne snage srpskih žandara. Ovdje je znanost u službi te brutalne sile.

Nama je svima na jeziku akcija. Nu gdje je jedna snaga bez jače pomoći srušila jednu komunističku zemlju. Ja sam napisao knjigu "Tehnika obaranja komunističke države", ali ju nisam publicira, jer su me molili prijatelji ovdje, da to ne učinim, jer bi bila šteta otkriti karte. Prije vremena, naravno. Mnogi će reći, pa zar se ne može ništa učiniti? Mnogi mi vele, sada se treba radi Draganovića "OSVETITI". Imamo i bez Draganovića razloga za tu osvetu.

Nismo ni Bleiburg osvetili. Ja sam bio onaj tko je spremao gerilu, otpor, borbu iza linija. Pa je prevladalo mišljenje da NE, jer fali za to politička gaza.

Imamo li tu bazu danas? Amerika? Vatikan? Njemačka? Gluposti ! Danas imamo manje prijatelja nego 1945. g. i komunizam je zavladao sa pola svijeta, a sada radi na tom da razruje drugu polovicu. I Tito, i Fidel, i mnogi drugi djeca su i mezimčad te politike, a ne mi, antikomunisti. Amerika je antikomunist u Vijetnamu, ali nije u Jugoslaviji, i manje u Rusiji, s kojom skupa pomiče figure na šahovskoj ploči i trguje sudbinom naroda.

U tim i takvim prilikama, ja sam u mojoj knjizi, razradio tehniku i taktiku. Trebamo se služiti dijalektikom i njihovom metodama, infiltracijom i razjedinjavanjem. Onaj tko još ne vidi mogućnosti u razlikama između Rankovićeve komunizma i onog evropejskog, kamo se situiraju hrvatski komunisti, koji ne vidi mogućnosti barem djelomičnog paraliziranja vlaških masa, koje gledaju u hrvatske komuniste kao saveznike, a ovi u njih iz straha pred ustaškom osvetom, i tko nije ništa naučio iz mađarskog ustanka (**1956, mo**) i razloga prilaženja Kadra (**vođa mađarske**

antikomunističke revolucije, mo) Rusima, taj nije tehnički na visini da se uhvati u koštac sa srbokomunizmom.

Lako je raspaliti u jednom članku po svima, najaviti rat svima, odgurnuti i potpisnike Deklaracije, najaviti nastanak rata hrvatskim Srbima, osvetu bivšim partizanima, Vatikanu, popovima i Njemačkoj. Radi takve politike mi smo stigli na Bleiburg, i mogli bi pripremiti put i drugom novom i definitivnom. Bez razuma i sam sa srcem može se samo ići u susret osobne lijepe smrti, ali borba za slobodu jednog naroda nije osobna stvar. Emigracija može mnogo toga napraviti, kako smo vidili u slučaju Irske, pa i našeg slučaja 1941., ali bez koordinacije onog u domovini i onog vani, emigracija kao takva, bez ratnog pohoda i gerile bazirane na vanjskoj pomoći, je unaprijed osuđena na propast. Jedan zahvat redarstva u bilo kojoj zemlji može likvidirati sve u roku od par sati. Novo stanje traži nove taktike, nova borba nove mentalitete, jer sa onim Muse Kesadžije i Senjanina Ive, ne može se pobijati komunizam.

To je u prvom redu jedan mentalni proces. Ako mi nismo kadri služiti se njegovim metodama i njegovom dijalektikom, nismo ga kadri ni shvatiti, ni pobijati, a kamoli svladati. To najbolje vidi Amerika danas u Vijetnamu. Ali još uvijek ne dovoljno. Sazrijeva i tu stvar, i sazrijeva kod hrvatskih ljevičara, komunista, partizana, sindikalista, itd. uvjerenje, da su nasamareni. Tu ipak treba imati na umu da su za sprovedbu revolucije bezuvjetno potrebni nama domaći saveznici. Oni danas kontroliraju dio vlasti, imaju oružje, i mnogi od njih, hrvatski osjećaju. (To je upravo to što je Dr. Franjo Tuđman i učinio. Najprije prostudirao pomirbeni stav generala Drinjanina iz **PORUKA IZMIRENJA**..., obašao Canadu i Ameriku i skoro svu Europu gdje je bila jaka hrvatska politička emigracija, osvjedočio se na terenu o ljubavi Hrvata za svojom Domovinom Hrvatskom, vratio se nazad, kući, u Hrvatsku, skupio svoje bivše partijske pajdaše, obrazložio im stvar i zajamčio pozicije, stvorio političku platformu, stvorio HDZ, stavio demokratske temelje na kojima je počeo stvarati HRVATSKO JEDINSTVO, I STVORIO GA JE BIO..., zahvaljujući pomirbenim idejama HNO Maksa Luburića, mo. Otporaš.)

Nastavlja se.

Posljednje uređivanje od Bobani : 16-09-2015 at 18:32

16-09-2015 19:23#637

Bobani

Stari lisac

Datum registracije

Jun 2013

Poruke

2,348

STROGO POVJERLJIVO I SAMO ZA NASLOVNIKE VODSTVU ODPORA PODRUČJE "NORTH" (8) dio

(U nastavcima ću iznijeti ovo Okružno pismo generala Drinjanina predstavnicima Vanjskog Fronta HNO "NORTH", prepisano iz originalnih pisama. Nedavno mi se javio jedan čitatelj knjige **"PISMA VJEKOSLAVA MAKSA LUBURIĆA"** i traži pojašnjenje ovog strogo povjerljivog pisma Maksa Luburića koje zasjeca - kako čitatelj knjige piše - u mnoge aspekte hrvatske domovinske i emigrantske problematike. Kaže čitatelj knjige da su stranice tog povjerljivog pisma pomiješane. I zbilja stranice su pomiješane. Pregledao sam originale i za one koji posjeduju ova knjigu, stranice tog vrlo povjerljivog pisma bi trebala biti ovako. Staviti ću po redosljedu.

Početak prve stranice počima: 752, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, je zadnja stranica. Ispričavam se poradi ove pogreške. Hvala čitatelju knjige iz

Domovine Hrvatske. Mile Boban, Otporaš.)

Više je hrabrosti trebalo za Deklaraciju ([hrvatskog književnog jezika iz 1967 god., mo](#)), gdje Udba i Ranković, domaći Srbi partizani, stoje s puškom u ruci, - nego u USA raspištoljiti se kao šareni grah protiv "vascelom svetu". Nije lako sve to. Treba mnogo studija, razbora odlučnosti i ljubavi. Da, Irska je emigracija bila odlučna, ali je borba trajala kroz 500 godina ! Ruski su boljševici bili prebačeni po Nijemcima iza linija ([borbenih, ratnih 1914-1918, mo](#)) i data im mogućnost, a politički su bili financirani od jedne Banke. Komunisti su uporni i izgrađivani. Naši ljudi se vole oduševljavati, ali ne i izgrađivati. Kod mene su bili Geza i Šimundić, ([obadvojica članovi HRB i obadvojicu Udba ubila, mo](#)), pa kad sam im govorio, da zajedničkim snagama tiskamo "Priručnik za diverziju", onda su mi rekli, da njima ne treba knjiga, nešto slično kao što čujem često i od naših.

Jedan ovakvi priručnik, sa slikama, crtežima, tehničkim uputama, ne može se prodavati ni javno izdati ni dati masama, ali je bio potreban barem predvodnicima. Mislim da sam poneki put citirao velikog Gotea : misliti je lako, djelovati isto, ali je najteže na svijetu nešto smisliti i onda dosljedno tome djelovati. Misliti samo je ipak gubljenje vremena, a djelovati bez toga je ljudska tragedija, a u diverzantskim akcijama posebno.

Zato govoriti o akcijama treba biti savjesno, konkretno, poduprto brojevima, hladnim razlozima, matematičkim planiranjem. Kakve akcija? Kojeg obima? S kojim ciljem? Psihološke akcije, rekli smo mnogo puta su dobre, i dijelom mi, dijelom oni nekontrolirani, očajnici, ili osvetnici, ako ih znamo iskoristiti. Veće akcije se planiraju sa jednim izričitim ciljem, kao i svaka ratna operacija. Rat se pravi na činjenicama. Sva demoralizirana Jugoslavija nije pala ni nakon 8 godina Marselja ([Marseille, atentat na srpskog kralja Aleksandra Karađorđevića 9 listopada 1934., mo](#)) a svi smo bili Ustaše, dok nisu njemački tenkovi sa pet granica upali a avijacija srušila Beograd. Nije bezuvjetno potrebno to čekati, jer se tako lako ponoviti neće. Ostaje nam ipak malim, lokalnim, subverzivnim, građanskim ratom rušiti Jugoslaviju uz pomoć hrvatskih, makedonskih i slovenskih komunista, koja baza ipak postoji. Rat svima i svakome smo davno izgubili i napustili Domovinu sa 17 divizija, pola milijuna Ustaša, Vladom i Poglavnikom. Ja sam za akcije i Vi ste svi za akcije. I mnogi Mađari, Romunji, Bugari, Rusi, Ukrajinci, Kubanci (uz pomoć CIA org.), i mnogi drugi. Nu HTJETI JE JEDNO, ZNATI DRUGO I MOĆI TREĆE.

5. Blajburška tragedija. Sve što smo rekli u pogledu našega rada odnosi se i na to. Ja sam o tome govorio sa prof. Prcelom. Ja sam bio i jesam uvjerenja, da je knjigu trebalo bazirati na radu naše ekipe i tiskati kod nas, ([radi se o knjizi Bleiburška Tragedija ili OPERATION SLAUGHTERHOUSE, koju je izdao bleiburški odbor 1970., a kojemu je bio na čelu prof. Prcela, a general Drinjanin htio da tu knjigu tiska DRIPAPRESS, mo](#)), i onda podijeliti badava uglednim ljudima. Ja sam prof. Prceli davno rekao da ga neće ni jedan pomoći ni od političara, ni od intelektualaca. Posebno sam mu rekao da ga neće pomoći prof. Draganović i na vrijeme mu javio, da Draganović sprema knjigu o tom predmetu. A taj krug su Milan Ilinić, i Zorić, i Nikolići dr., i ne treba ni govoriti da osim DANICE, koja je neutralna, i možda Naše Nade ([novina Hrvatske Katoličke Zajednice, mo](#)), isto tako neutralne, neće nitko pomoći. Zato su iz krugova onih, koji nas ne trpe zato jer smo ODPOR, i jer sami spremaju knjigu o Bleiburgu, ne može ništa očekivati.

Ne znam što konkretno vrijedi činjenica da je knjiga tiskana u jednoj američkoj tiskari, ako knjiga neće biti kupljena ni otkupljena, a emigracija dreči, i s njom mnogi Otporaši. Pisao sam prof. i on će čitati ove retke i zna da je tako. Previše ih je koji podgrijavaju iz zavisti, pol. razloga ili ambicije da sami nisu napisali, a previše onih, koji su dali novac i ne vide knjige, te padaju na lijepak propagandi, da ili smo pokrali novac, ili smo nesposobni da napišemo tu stvar, i ljudi kao ljudi, u ovom i svakom drugom slučaju, brbljaju. ([Doći će vrijeme - i zbog potrebe - da će netko prevesti ovo pismo na neke strane jezike, i tek tada će se uočiti važnost i dalekovidnost ideja Maksa Luburića, mo](#).)

Ja sam moje stanovište iznio, ali sam prihvatio mišljenje većine, da treba da knjiga iziđe u Americi. A to će značiti mnogo novca, kako je prof. Prcela i najavio, i knjiga neće masovno stići u ruke ljudi. Tu se valja pripremiti, i to je na Vama, da kao i o svemu ostalome i o ovome date jedno prihvatljivo, trijezno i brzo mišljenje. Ne meni, nego emigraciji, koja će sada povodom Draganovićeve slučaja htjeti ovoga glorificirati, i ujedno se sjetiti Bl. Odbora. (Ovdje se radi o Hrvatskom Demokratskom Odboru HDO, kojeg su on i Miroslav Varoš osnovali koncem pedesetih godina prošlog stoljeća, kako bi što više zbunili već zbunjenu hrvatsku emigraciju toga doba, mo.) Mislim da bi svaka izjava za javnost morala biti dobro promišljena, jer je on u rukama srbokomunista, i možda već mrtav. Ja sam nastojao dati jedan pregled i drago bih mi bilo, da mi javite utisak i odjek. On je bio veliki čovjek, borac, ali ga je ambicija i pomanjkanje pravog omjera stvari odvelo u stupicu i propast. Zamislite što će to ipak značiti za Bosnu! Proces u Sarajevu sa arhivima, koje su davno u njihovim rukama. Nestale arhive Kavranove, Frkovićeve, Draganovićeve, Crv. Križa itd. iz godina bježanije. Koliko će Hrvata i stranaca biti uvučeno. Zato razborito u pogledu osobe, a nađite rješenje za samu knjigu i bez Draganovića. Prof. Prcela se mogao uvjeriti u točnost moje prognoze. I u sud o ljudima.

6.) ISPRAVKE U PROGRAMU ODPORA. Sugeriraju braća i to sa mnogo razbora ispravke u programu. Nu mi koji se poznamo, i koji znamo da je taj program doveo do reakcija. Odeći se sada toga bila bi pogreška, glupa pogreška. Nu ja to ne mogu napisati, ali Vi možete prenijeti. Obećati ljudima penzije, vreću novaca, da ih neutraliziramo, ili prisiliti ih, da se bore za goli život protiv nas, razlika je. Pukovnik Štir uhvatio se za to kao pijan plota, ali treba konzultirati onih 150 članova Otpora, deset odbornika i 400 simpatizera, koji znaju da su Lukas Juričić i onih dvadeset časnika godinama tjerali pukovnika, da iziđe kao ODPORAŠ, a nećka "vječni komitet" neotporaša. On nije htio biti Otporaš, nego Predsjednik ili vodja kome god bilo. U tome su prolazile godine, i prema tome na koju nogu je ustao prof. Oršanić, pravila se "kombinacija", da nestane sa prvom reumom ili napadom hysterije kojega od "velikih". Uz nas je išao Odpor, časnici, i 18 društava. Ostao Štir, Oršanić. Oni još vode rat kao i oni japanski vojnici u džungli nekih otoka pacifika, koji nisu još saznali da je rat prestao. Ne bojmo se dijaloga, ne bojmo se socijalne politike, jer je nacional-socijalizam i fašizam su bili neke vrsti socijalizma, i Roosveltove i Kennedyjeve politike, i one kršćansko-socijalne isto tako.

Program Otpora je djelo domovinskog fronta i odgovor je bila DEKLARACIJA (hrvatskog književnog jezika iz 1967., mo) 200 profesora. Idemo tim putem. I otkada je svijeta i politike programi su uvijek bili jedno i vlast je radila drugo. Ne daj Bog veće štete nego da ja budem plaćao penzije partizanima. (Ovo je rekao Maks Luburić prije punih 46 godina, a danas vlada RH na čelu predsjednika Ive Josipovića, partizanskog sina, to sprovodi u djelo, što uistinu znači da u potpunosti sprovodi u djelo program HNO., mo)

U istu granu je spadala i brošura Pribičevića (Svetozar Pribičević, mo), ali što se ne može to se ne može, ostavimo za doba kada se mogne. I dotle pomozimo tisak onako, kako to rade Vladek i Džeba (Ivan Džeba iz Clevelanda, glavni povjerenik Drinapress tiska za područje "North", mo), i koji rad je tako zaslužan, kao moj ovdje, jer bez toga ne bi išli ni dokle smo došli. Vjerujem da bi Chicago, New York, pa i Kalifornija mogli i više prodati. Svaki letak je osvajanje čovjeka, a u novom ratu čovjek je cilj, a on ima oružja, ima veza, ima vlasti. To su uspjeli jednom i sto puta komunisti, moramo i mi, pa makar obećali partizanima penzije i vlasima položaje i ravnopravnost. (To dokazuje položaj Milorada Pupovaca i drugih, mo) Ovog časa slušam televiziju i vidim da je jedan crnac, unuk jednog roba dobio izbore za načelnika Clevelanda naprema unuku oca domovine. To je novi svijet, u kojem valja naći mjesta Hrvatskoj.

Ja se zahvaljujem svima koji su se borili za taj program na prošlom Radnom Skupu, iako ni sami nisu bili sasvim uvjereni. Ljudi Otpora su isto različiti i zadnji puta sam imao sreću-nesreću, da su za istim stolom u mojoj kući sjedili sin jednog velikog ustaškog zapovjednika i sin jednog velikog

partizanskog vojnika. (Ovdje će se za sigurno dugo i dugo nagađati tko bi to mogli biti. Za sina ustaškog zapovjednika bi se moglo reći da je to bio - generalov ubojica - Ilija Stanić, jer je Stanićev otac Jozo bio satnik HOS-a, dok za sina partizanskog zapovjednika se ne zna tko bi on mogao biti, mo.) U politici je moguće sve, a mi moramo učiniti sve što je moguće i nešto od onog što nije moguće.

Nastavlja se.

16-09-2015 19:46#638

Spodaj OK

Bobani

Stari lisac

Datum registracije

Jun 2013

Poruke

2,348

STROGO POVJERLJIVO I SAMO ZA NASLOVNIKE VODSTVU ODPORA PODRUČJE "NORTH" (9) dio i kraj ovih opisa

(U nastavcima ću iznijeti ovo Okružno pismo generala Drinjanina predstavnicima Vanjskog Fronta HNO "NORTH", prepisano iz originalnih pisama. Nedavno mi se javio jedan čitatelj knjige **"PISMA VJEKOSLAVA MAKSA LUBURICA"** i traži pojašnjenje ovog strogo povjerljivog pisma Maksa Luburića koje zasjeca - kako čitatelj knjige piše - u mnoge aspekte hrvatske domovinske i emigrantske problematike. Kaže čitatelj knjige da su stranice tog povjerljivog pisma pomiješane. I zbilja stranice su pomiješane. Pregledao sam originale i za one koji posjeduju ova knjigu, stranice tog vrlo povjerljivog pisma bi trebala biti ovako. Staviti ću po redosljed. **Početak prve stranice počima: 752, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, je zadnja stranica.** Ispričavam se poradi ove pogreške. Hvala čitatelju knjige iz Domovine Hrvatske. Mile Boban, Otporaš.)

7.) "Odbor Američkih prijatelja hrvatske slobode", kojega je prof. Mihanović htio napraviti nije drugo nego pokušaj uskršenja iz mrtvih VIJEĆA. Vjerujem u dobru volju tog čovjeka, jer mi ih je više o njemu dobro govorilo, ali dobra volja nije dosta. Smatram uspjehom Vaš nastup sa drugima na ravnopravnoj bazi, ali ne ulaziti u kombinacije superstrukture, iza kojih ne stoji ništa. Na pr. da iza tog čovjeka stoji jedna sjena iz Washingtona, koja bi rekla "naprijed demokratski askari" za Hrvatsku, onda bi mi pobili više onih "čovječuljka" ("**divljaka**", mo.) (kako ih zove Ivo graničar) u Vijetnamu, nego sve američke leteće tvrđave.

Nu stvarati titule za zadovoljiti čovjeka, - bila bi pogreška. Isto nam se nudilo sa Savezom, i svima Vama je poznato da je tu prof. Meheš, dobar čovjek, savjestan i koristan, bio upotrijebljen od Dubičanca. I on je isto koristan, i neka bude Predsjednik, vođa, ili što bilo Saveza. Ali Otpor ne smije biti "**čorbine čorbe čorba**" nikome za volju; ni ljudi, ni grupa. Vjerujem da je netko iz Uj. Hrvata gurnuo dobrog profesora, ne bili tako NETKO bio - NEŠTA! Ili kruha bez motike, vodstva bez organizacije, slave bez borbe. Takvi pozivi dolaze i od novog HOP-a. Pazite.

8.) Bolje veze i konzultiranja, uvid u rad i Drinapressa, itd. U izvješćima, pismima i razgovorima i o tome je bilo govora. Nu treba imati dušu Rude Erića, pa priznati, kao on, da nije na meni krivnja,

nego na Vama, jer sam ja bio koji Vas tjera, a ne Vi mene, i jer mi niste bili kadri dati osobu, koja bi to činila. Ja sam ne samo kadija, koji tuži i sudi, nego i čato, hapsadžija, i ništa lakše nego da se sprovede što se misli, da dođe Štef, kad bude u mirovini. I onda će se moći konzultirati sve Vas, dali jedan letak, knjiga, članak, itd. može, treba, ne smije izići. Mene veseli svaki nemir, svaka ambicija i što bih ja dao da se je pukovnik Štir prihvatio "odjela za vojnu izobrazbu". Sada to čini jedna grupa časnika. Guramo, idemo, padamo, ustajemo se. I nemajte samilovanja, ni obzira prema nikome kad se radi o Hrvatskoj.

Jedino pri tome treba gledati, da ne budemo filozofi, koji više pitanja postavljaju, nego riješavaju. Mi smo vojnici i revolucionarci, i prema tome realisti i svako pitanje koje postavljamo, mora imati jasan i konkretan odgovor. To je ostalo, vjerujem, kao mamurluk Ceciljinog ([Vjekoslav Cecelja je u to doba Tajnik Područnog Radnog Skupa "North" HNO, mo](#)) piskaranja i Štirove optužbe, da hoću da budem novi Pavelić. Doba u koje ulazimo zahtjeva od nas konzultiranje, dogovor, razgovor, kritiku, ali i sve ovo je jedan konkretni i nije apstraktni problem. To znači mnogo sati na pisačoj mašini, mnogo više maraka za poštu, a i ovako sam uvijek, osim svega, kako pokriti troškove papira, radnika, pošte, itd.

I da završim ovu i onako preveliku analizu ; sve što budemo počeli treba početi ne izlažući ono što već postoji, jer sve što smo napravili, bilo je potrebno napraviti. Ne smije se dogoditi kao u našim ratnim ustaškim jedinicama, da čim je zapukla puška, nestalo je u kuhara, i telefonista, i bolničara, i pisara, i skladištara i opskrbnika. Svi su išli pucati. Jer svi oni imaju svoje funkcije, a nove funkcije traže nove ljude, tehničare, za to pitanje. Ostaje nam mučiti se, raditi, pisati, prositi da nam plate dio onog što smo dali i vaditi iz svog džepa, za sebe i one druge, govoriti, pisati, protestirati. I ono drugo, isto. A to znači nove napore. Jedna lasta ne čini proljeća, ali ga niti ne ometa. Zato ne smijemo niti stati radi jednoga, niti se pokrenuti jer od nas netko nešto traži, zahtjeva i nameće nam. Ne vjerujem u univerzalne genije svega i svačega, pa tako ni u ljude, koji bi sve htjeli biti odjednom. Nova vremena traže od nas novi mentalitet. Na Vama je da to pokušate.

9.) dan otpora i radni skup "north". Idite i nosite ideje, idite osvajati masu, ali ne dajte da Vam se masa nametne.

Povjerenike molim da mi najhitnije obračunaju što mogu od tiska, još prije polaska na put, i da pokrenete one, koji su to zaboravili učiniti. **Zaboraviti? To je jedan elegantan naziv za nešto drugo,** ali mi nismo nikada pravili skandala, iako će biti ljudi, koji će nastojati ugurati nas u skandale. To im je zadaća.

Pomognite koliko možete napore na domovinskom propagandnom sektoru. Ja sam mogao bi kazati kroz 4 mjeseca ovoga ljeta osluškivao bilo mnogih ljudi, ali sam i upropastio i onako slabe financije. Ništa ne možemo učiniti bez sredstava, ni na ovom, ni na drugim sektorima.

Drago bih mi bilo da mi potvrdite primitak ovog pisma, kojega šaljem Rudiju (za njega i Pivca), Štefu za njega i uže suradnike, na Ratka za njega i Anđelka, na Džebu za krug Drinaša, na Vladka i krug Drinaša, na Prcelu za Bleiburški krug, i na Stanića za krug Northa. ([Ivan Stanić, iz okolice Imotskog, dobar i čestiti Hrvat, član Odpora, mo.](#))

Dakle 4 za Kanadu i 5 za USA. Na Vama je da prenesete na druge ono što mislite, a društvima, itd. mogu pisati, ako mislite što trebate.

Želim Vam svima najbolje, uz naš vojnički pozdrav,

general Drinjanin.

XXXXX

Kraj ovog Okružnog i vrlo Povjerljivog Pisma.

17-09-2015 15:43#639

Bobani

Stari lisac

Datum registracije

Jun 2013

Poruke

2,348

POGIBIJA GENERALA LUBURIĆA - Pisac Dr. M.D.Peranić

(Pismo kojeg sam pisao jednom nepoznatom Hrvatu u Hrvatsku i kroz pisanje i dopisivanje smo se uzajamno zvali prijatelji. On je čitao pisma Maksa Luburića koja sam iznosio i od mene tražio neka pojašnjenja, osobito o dru. Miljenki Dabi Peranić, piscu knjige "**POGIBIJA GENERALA LUBURIĆA**". Odgovorio sam nepoznatom prijatelju Žarki 1 ožujka 2013. godine. Ovo pismo donosim ovdje na ova temu, jer se radio o Maksu Luburiću a ima zanimljivosti koje mogu popuniti neke praznine. Mo. Mile Boban, Otporaš.)

1/03/13

Dragi moj prijatelju Žarko,

Ovu knjigu je napisao moj vjenčani kum Dr. Miljenko Dabo Peranić. Ako si pratio ovih par zadnjih opisa pisama, mogao si uočiti da sam spominjao tu knjigu. Ja ju imam u originalnom rukopisu, tu knjigu. Zanima me dali ju je netko izdao u Zagrebu kao drugo/treće izdanje, ili slično, kao i cijenu. To mi javi.

Dr. Peranić je napustio Pariz, Francusku, ljeta 1969. Došao je kod svojih u New York. Tu je živio vrlo povučeno, osamljen i razočaran. Na njega je pala velika sumnja oko ubojstva generala. Ja u njega nikada nisam posumnjao. Uvijek sam ostao vjeran njemu i njegovu dubokom i velikom hrvatstvu. Ali za mnoge to nije bilo dovoljno, te su ga sustavno sumnjičili. To je njega izgrizalo, boljelo i u grob je otišao s tom boli i patnjom.

Tu spomenutu knjigu Dr. Peranić je izdao u vlastitoj nakladi u New York-u 1984. Da se malo vratim u godinu 1978. Preko mojeg punca i punice u Parizu, sa kojima je Dr. Peranić bio u vezi i često su se dopisivali, doznao sam za kuma Peranića adresu. Odmah sam mu se javio. Odgovorio je i zamolio me da ga dođem posjetiti, da se ispričamo, da mu olakšam jade i patnje ...Učinio sam. Otišao sam ga posjetiti u kolovozu 1978. Bio sam kod njega u petak i subotu večer, 18 i 19 kolovoza. U nedjelju poslije podne me je odveo na uzletišta. Imali smo priliku o svemu pričati, ponajviše o generalovoj pogibiji. Plakao je. Dao je izraditi bistu generala Luburića koju je stalno gledao dok smo razgovarali. Pokazao mi je rukopis kojeg je napisao i titulirao **POGIBIJA GENERALA LUBURIĆA**. Dao mi je kopiju rukopisa da pročitam, da nadodam nešto ako što imam itd. Htio je svakako da dadnem predgovor knjizi. Kada sam rukopis pročitao, nazvao sam ga i rekao mu da tu ima mnogo osobnoga, mnoge dobre i poštene naše zajedničke prijatelje iz Pariza u to umiješao i da taj rukopis do temelja treba preinačiti. Njegova supruga Marija je slušala na drugoj slušalici i sa mnom se složila, ali on je ostao uporan u svojim tvrdnjama da je sve istina što je napisao, te na kraju rekao: **DO RIJEČI OVAKO. SVE ILI NIŠTA...**

Dragi moj prijatelju Žarko da ti samo spomenem nekoliko izvadaka iz pisma Dra. Peranića meni od

30 studenoga 1979:

" Trebao sam Ti već davno odgovoriti na Tvoje pismo. (Ja sam njemu pisao na 12 rujna 1978, mo) Spriječilo me nešto ...teško kao i Maksova smrt ...sredinom listopada me je ostavio moj otac ...Hm, kažeš mi da radim s Tobom ...Ti nisi Ti ...Vidim da imaš veliko srce za Hrvatsku, i da bi želio mnogo toga napraviti ...Rekao sam Ti možda se nađe moj Patroklo, (po svoj prilici ova riječ bi mogla značiti: moj čuvar, moj zaštitnik, moj skrbnik i sl., mo) ali to je isto jedan fantom; fantom je duh, a duh je teško zgrabiti - a možda i nikada. Jednog dana će ljudi znati bolje šta je to MAKS, šta će i znati zašto sam išao s njim. Odgovor Ti je dan u Maksovim riječima, koje si pročitao na kraju mog spisa, koji si dobio - "mi obojica pomalo već smetamo cijeloj emigraciji, jer smo IMALI PRAVO ..."

"Znam, to je glupost, naša hrvatska glupost, ali je tako - i Dabo se ne diže iz svoje grobnice ...Reci mi, iskreno sada kada si pročitao sav moj spis; Da li bi se i danas našao itko, koji bi to htio štampati - u svojoj istini? Mislim, da ne. (On je znao za moje mišljenje, znao je za mišljenje svoje supruge Marije, pa je zato i rekao ..."Mislim, da ne."...Bušić je pao. (Bruno, mo) Tražio me po Parizu, ali ja sam već bio u Americi - i dospio je u ruke onih koji su ubili i Generala i druge. Nastavit ću ovih dana ..Pozdravi Annie, (moja supruga, mo)..."

Imam pred sobom hrpu i hrpe raznih novinskih izrezaka, pisama i sličnoga koji su pisali o generalovu ubojstvu. Sve je to pisano u ono doba kada se nije znalo za snimljivi izvještaj ubojice Ilije Stanića Sarajevskoj Udbi 29 travnja 1969. godine. Sada je kamo kud lakše konce i spletke povezati, jer je sami ubojica Stanić donekle rekao kako je bilo. A mi? Tada, u emigraciji, mnogi od nas, smo iznosili ono što smo čuli i što nismo znali; najviše nagađali, pa tako je i ova knjiga mojeg kuma Dra. Miljenka Dabe Peranića pisana najviše na predodžbama i sumnjama. Nema nas mnogo danas živi koji bi se mogli trijezno osvrnuti na tu knjigu u kojoj se mnogi Hrvati francuskog velegrada Pariza spominju. Teško je za povjerovati da je Dr. Peranić s punim povjerenjem išao na sastanak s grupom Hrvata da osnuju ogranak Otpora u Parizu, slikao se sa njima na proslavi Desetog Travnja, čuvao slike kao uspomenu Otporaša, koje kasnije, iz svoje mašte, nastoji optužiti da su mu htjeli kidnapirati kćerku Anitu/Kitu a njega ubiti. Slike na stranicama spomenute knjige 109/110.

U pismu od 22 kolovoza 1978., dakle odmah iza mog odlaska iz njegove kuće u New Yorku, kum Perenić mi piše između ostaloga i ovo: "...Sinoć sam ...istragu ...čitao i čitao. Bit će Ti sve jasno, pamti jer je sve zamršeno ...Što kažeš o tiskanju, o tome ćemo razgovarati. Samo zapamti: ljudi su kukavice, i neće htjeti sve napisati što je unutra. A moj će biti jedan od uslova: ili sve ili ništa. Zato mislim da će još proći vremena do toga, jer će to pasti na moj vlastiti tisak koga trebam platiti, a kako ne vjerujem da ću smoći za troškove, to će se oduljiti ..."

Dragi moj prijatelju Žarko ne želim te gnjaviti niti umarati. Sve što ti želim reći je to da je na meni jedna velika zadaća i dužnost, a ta je prikupiti što se god prikupiti može, s lijeva i desna, s Božje i vražje strane, od prijatelja i neprijatelja, te staviti u jedan snop, svežanj, a taj snop/svežanj nazovimo ga **KNJIGE PISAMA MAKSA LUBURICA** u kojima će se iznijeti mnogo nepoznanica koje još nisu Hrvatima poznate. U toj nadi te pozdravljam i želim ti sve najbolje u ovoj novoj 2013 godini.

Bog! Mile Boban, Otporaš.

18-09-2015 03:08#640

Bobani

Stari lisac

Datum registracije

Jun 2013
Poruke
2,348

VRLO POVJERLJIVO I ZA UŽE SURADNIKE, poruka je generala Drinjanina
general DRINJANIN,
6.II.1966.

(Ovo poruka generala Drinjanina se nalazi u knjigu "PISMA VJEKOSLAVA MAKSA LUBURIĆA" na stranici 511/512. Mo.)

Dragi brate !

Neka mi bude unaprijed oprosteno, ako Vama nekolicini budem pisao u ovoj zajedničkoj formi o jednoj delikatnoj temi, koja se tiče svih nas. Možda bi meni bilo lakše svakome reći ono što želi čuti, ili neku izliku, ali to ne bi riješilo problema, nego bi ga samo kompliciralo, a na kraju bi ipak naša zajednička stvar trpjela. A to nikome od nas nije cilj.

Radi se o inicijativi s više strana, da bi učinili posjet našim organizacijama, naši istaknuti prvoborci od prestiža, kako bi se pokrenuli duhovi s jedne strane, a s druge, da bi se nekako parirali posjeti, koje imaju ostale organizacije.

Tako braća su iz Australije zahtijevala da ih posjeti br. Brbić, naš Gl. Povjerenik za Oceaniju, a eventualno još netko iz Evrope. Braća iz Švedske, Austrije, Njemačke itd. tražili su, da ih se posjeti u ime Gl. Stana i po osobi mlađih godišta, radi mladosti, koja želi vidjeti u Otporu mlade intelektualce.

Braća iz Kanade željela su da ih posjeti pukovnik ŠTIR iz Buenos Airesa, te da ujedno obiđe braću u USA., a po mogućnosti da to bude prigodom neke proslave, Gl. skupštine, Dana Otpora, Dana 10 travnja itd. Braća iz Usa. predložili su da bi brat vitez Pjanić obišao naše gradove u USA. počevši u New Yorku, i onda i u Kanadi, moguće za 10 travnja 1966.

Bilo je i drugih planova, ponuda, ideja. U prva dva slučaja pokrenuli smo brata Envera Mehmedagića i brata Stipu Brbića, koji su sami platili sve putne troškove i obavili jedan i drugi povjerene zadaće na način, da im samo možemo odati priznanje, zahvalnost i čestitati sami sebi, da Otpor ima takovih ljudi, koji su svoju ušteđevinu i praznike upotrijebili i obavili putovanja i posjete.

U pitanju pukovnika ŠTIRA i viteza puk. Pjanića stvar je malo drukčija. I njima šaljem jednu kopiju ovoga pisma, i oni će potvrditi ono što velim. U prvom redu pukovnik Štir živi od skromne plaćice, a poznam i njegove obiteljske probleme, kao i on moje. On treba 300 dolara samo za svoj pasoš, treba dopust, opskrbiti obitelj, i onda od polaska do povratka imati osigurane troškove, a ovi nisu maleni.

U pitanju viteza Pjanića je stvar pasoša, vize i troškova, isto tako od polaska do povratka. On živi od skromne penzije, i ne može se računati da bi mogao bilo što dati.

Istina je da su u svim prijedlozima ljudi ponudili snositi troškove, pomoći, voziti ljude, dati im konačište, itd. Nu to nije dosta. Oba pukovnika trebaju garanciju, konkretnu, trebaju dobiti karte, putne troškove, sve to mora biti osigurano, po dogovorenoj i konkretnoj osobi, treba uglaviti termine, pripremiti sve, datume, itd., itd. Računati da će i "oni drugi naši pomoći" moglo bi uroditi situacijom, da pukovnici moradnu trpjeti poniženja, a i meni bi se predbacilo. Mene je mnogo ljudi posjetilo, pa i Vitez više puta, nu uvijek smo unaprijed osigurali na jedan ili drugi način troškove i

stvar je uvijek bila među nama, starim prijateljima i suborcima, dostojno, bez problema. Nu nisu to bili ni veliki troškovi, i tu je bio moj dom. Ali nije isto ići iz Južne Amerike i Evrope u USA. i Kanadi.

Ja bi se osjećao neobično sretnim kada bi moji stari drugovi, suradnici i prijatelji pukovnici Štir i Pjanić mogli obaći naše sastanke, ljude i grupe. ODPOR BI DOBIO NA PRESTIŽU s ovim starim borcima. Stvar HRVATSKE VOJSKE za budućnost samo može dobiti s ljudima, koji su i aktivni i poznati. Dakle, sretno, i neka bude za dobro Hrvatske.

Neka se inicijatori stave u kontakt sa pukovnicima s jedne strane, a sa organizacijama, grupama i odborima s druge strane. Neka se uvijek odrede osobe prestiža, koje uzimaju na sebe organizaciju, i neka oni obave materijalnu stranu izravno sa pukovnicima, ovi neka razmisle, reknu svoje mogućnosti i brzo na rad, do 10 travnja ima vremena, ali ne previše. Za 25 godišnjicu DESETOG TRAVNJA, kao pukovnik Štir i vitez Pjanić.

Sa svoje strane mogu sa žaljenjem reći, da ja tu ne mogu materijalnu stranu pomoći, niti mogu služiti kao veza, za prenošenje vijesti, jer se može dogoditi nešto, što si nikad ne bi oprostili. Na pr. ja s jutra idem u Madrid, gdje moram biti od 8-10 dana. Za to vrijeme ja ne mogu poštu za sobom vući, ni dirigitirati, jer idem trgovačkim poslom, a neću biti nigdje dva dana. Kroz to vrijeme može se dogoditi neki nesporazum, koji bi mogao veselje pretvoriti u sramotu, žalost i predbacivanja. Nego organizatori neka izravno obave sa svakim izravno sve potrebno, a mene obavijeste reda radi.

Kako i sami znate nakon putovanja NA SASTANK VIJEĆA u NEW YORK, bilo je gorkih predbacivanja sa svih strana. Ljudi su zahtijevali suradnju, akciju, rezultate, slogu, - međutim jedva su Jelić i Oršenić izašli iz New Yorka, počeli su napadati i blatiti među inim i one, koji su im ta putovanja platili. Tada smo rekli, da nećemo zagovarati POLITIČKI TURIZAM, tj. putovanja "uglednih ljudi", jer su isti sami opovrgli sve dobre želje. Nastala su predbacivanja, i ja sam pojeo mnogu goroku pilulu, zašto sam pisao ljudima, da pomognu itd. To nam se dogodilo i s putem Rovera u USA., s putem Jelića u Pariz i Švedsku, i evo vidim da opet zagovaraju SASTANAK U SAN FRANCISKU. Mi smo svi o tim neugodnim događajima razgovarali, pisali i na sastanku Gl. Stana zaključili, da nećemo pozivati JAVNO na financiranje nikakvih putova, nego ili sami zainteresirani mogu platiti, ili organizacije plate bez obraćanjima javnosti. Čitali ste što Hefer i Barbarić poručuju jedan drugome, jer su za POLITIČKI TURIZAM POTROŠILI PARE UBRANE ZA OBRANU zatvorenika u Njemačkoj. Mi smo ostali pošteni obraza, iako mi predbacuju iz Australije da što je HRVATSKOJ I ODPORU koristio put Rovera, koji je nakon povratka uništio organizacije koje su postojale u svom području.

To nije slučaj s Vitezom i Štirom, - ali ako bi se obratili javnim putem, moglo bi se i nama dogoditi, da i na nas primjene istu taktiku, a to ni jedan od njih nije zaslužio, a oba su ponosni i stari vojnici, koji nemaju obraz od đona, kao neki političari. Zato, stvar treba diskretno, ali brzo i načelno osigurati, uz odgovornost konkretne osobe, i izravno s njima stvar obaviti. Bez javnosti, moljakanja, ili da ih se onda izvrgne ruglu, nestašici, ili čemu goremu. Ako toga nema, te sigurnosti i odgovornosti, bolje je onda, da stvar odgodimo, dok se riješi načelno.

Ja ovo pismo šaljem na sve one, koji imaju riječ, a kako ste svi zainteresirani u vezi, to riješite stvar bratski i gospodski, da služi na čast Otporu i svima nama.

U nadi da neće biti nikakve sumnje u jasnosti argumenata, ja Vas sve bratski pozdravljam, uz naš vojnički pozdrav,

general Drinjanin.